

Nouzové přežití

Ing. Libor Foldyna,

Vysoká škola Báňská v Ostravě, Fakulta bezpečnostního inženýrství
Katedra požární ochrany a ochrany obyvatelstva

2007

OBSAH

1	ORGANIZACE NOUZOVÉHO PŘEŽITÍ	3
1.1	ÚVOD.....	3
1.2	TYPY MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ NEBO KRIZOVÝCH SITUACÍ.....	4
1.2.1	<i>Nevojenská ohrožení ČR</i>	4
	TYP KRIZOVÉ SITUACE.....	4
1.2.2	<i>Vojenská ohrožení ČR</i>	6
1.3	ZÁKLADNÍ PRINCIPY PRO PŘÍPRAVU OPATŘENÍ NOUZOVÉHO PŘEŽITÍ.....	7
1.4	PŘEHLED OPATŘENÍ NOUZOVÉHO PŘEŽITÍ.....	8
1.5	PLÁN NOUZOVÉHO PŘEŽITÍ OBYVATELSTVA.....	8
1.6	OBSAH JEDNOTLIVÝCH OPATŘENÍ NOUZOVÉHO PŘEŽITÍ.....	9
1.6.1	<i>Nouzové ubytování</i>	9
1.6.2	<i>Nouzové zásobování základními potravinami</i>	9
1.6.3	<i>Nouzové zdroje pitné vody</i>	9
1.6.4	<i>Nouzové zásobování pitnou vodou</i>	9
1.6.5	<i>Nouzové základní služby obyvatelstvu</i>	10
1.6.6	<i>Nouzové dodávky energií</i>	10
1.6.7	<i>Organizování humanitární pomoci</i>	10
1.7	NOUZOVÉ UBYTOVÁNÍ.....	11
1.8	NOUZOVÉ ZÁSOBOVÁNÍ ZÁKLADNÍMI POTRAVINAMI.....	12
1.9	NOUZOVÉ ZÁSOBOVÁNÍ PITNOU VODOU.....	13
1.10	SLUŽBA NOUZOVÉHO ZÁSOBOVÁNÍ VODOU.....	14
2	NOUZOVÉ DODÁVKY ENERGIÍ	16
3	ORGANIZOVÁNÍ HUMANITÁRNÍ POMOCI	17
3.1	OBLASTI POSKYTOVÁNÍ HUMANITÁRNÍ POMOCI.....	17
3.2	ÚKOLY HUMANITÁRNÍ POMOCI.....	17
3.3	PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ.....	17
3.4	SÍLY A PROSTŘEDKY HUMANITÁRNÍ POMOCI DISLOKOVANÉ NA TERITORIUM.....	18
3.5	ZÁSoby PRO HUMANITÁRNÍ POMOC.....	18
3.6	ČINNOST HUMANITÁRNÍCH, CÍRKEVNÍCH A CHARITATIVNÍCH ORGANIZACÍ.....	20
4	ZABEZPEČENÍ NOUZOVÉHO PŘEŽITÍ OBYVATELSTVA	23
4.1	ODPOVĚDNOST ZA PROVEDENÍ OPATŘENÍ NOUZOVÉHO PŘEŽITÍ.....	24
4.2	ÚLOHA HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR.....	26
4.3	PERSONÁLNÍ SLOŽENÍ A VĚCNÉ PROSTŘEDKY ZAŘÍZENÍ CO.....	27
4.4	PRŮBĚŽNÁ INFORMOVANOST OBYVATELSTVA.....	27
5	ZÁVĚR	29
6	LITERATURA	31
6.1	LITERÁRNÍ ZDROJE.....	31
6.2	LEGISLATIVNÍ ZDROJE.....	31
6.3	ELEKTRONICKÉ ZDROJE.....	31
7	PŘÍLOHOVÁ ČÁST:	32
	PŘÍLOHA 1 - HUMANITÁRNÍ POMOC V ČESKÉ REPUBLICE.....	32
	PŘÍLOHA 2 - HUMANITÁRNÍ POMOC DO ZAHRANIČÍ.....	52
	PŘÍLOHA 3 - DOMÁCÍ LÉKÁRNIČKA.....	57
	PŘÍLOHA 4 - SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV - METODIKA REGULACE POTRAVIN.....	58

1 Organizace nouzového přežití

Po jejím prostudování byste měli být schopni:

- Charakterizovat nouzové přežití obyvatelstva.
- Definovat základní pilíře a zákony.

Klíčová slova:

Opatření nouzového přežití, nouzové ubytování, nouzové zásobování základními potravinami, nouzové zásobování pitnou vodou, služba nouzového zásobování pitnou vodou, nouzové základní služby obyvatelstvu, nouzové dodávky energií, organizování humanitární pomoci, realizace opatření nouzového přežití.

1.1 Úvod

Zabezpečení opatření nouzového přežití představuje souhrn činností a postupů věcně příslušných orgánů, dalších zainteresovaných subjektů a samotných občanů prováděných s cílem minimalizovat negativní dopady mimořádných událostí nebo krizových situací na zdraví a životy postiženého obyvatelstva. Opatření nouzového přežití zpravidla navazují na evakuaci obyvatelstva z postiženého území nebo jsou realizována přímo v zóně havarijního plánování, prostoru mimořádné události nebo krizové situace.

Zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů byly vytvořeny legislativní podmínky pro plnění úkolů v oblasti ochrany obyvatelstva a jedním z hlavních úkolů je zabezpečení nouzového přežití obyvatelstva při mimořádných událostech nebo krizových situacích.

Realizace opatření nouzového přežití bude zpravidla ukončena návratem postiženého obyvatelstva do sídlištních aglomerací původních bydlišť a obnovením funkce infrastruktury v nich nebo situací, kdy v prostorech, do kterých byly osoby evakuací umístěny, bude stávající infrastruktura schopna zabezpečovat potřeby původního i evakuovaného obyvatelstva a mimořádná opatření již nebudou nutná, případně přesídlením postiženého obyvatelstva do nových domků, domů, sídlišť.

Dlouhodobá evakuace obyvatelstva se provádí z ohrožených prostorů při mimořádných událostech nebo krizových situacích, kterými jsou zejména živelní pohromy (povodně, rozsáhlé požáry apod.), technologické havárie, vojenský konflikt a jiné.

Evakuace se neprovádí v případě vzniku specifických krizových situací – nedostatku potravin, rozsáhlém ohrožení zdraví lidí (např. epidemie), zdravotním ohrožením zvířat (např. epizootie), životu nebezpečném znečištění zdrojů pitné vody, půdy, rozsáhlých poruchách energetických sítí apod.

V tomto případě se opatření nouzového přežití obyvatelstva provádějí v prostoru mimořádné události nebo krizové situace[3].

1.2 Typy mimořádných událostí nebo krizových situací

Mezi hlavní opatření ochrany obyvatelstva při MU nebo KS je nouzové přežití obyvatelstva, které mohou být realizovány podle typu krizových situací.

Odpovědnost a podíl jednotlivých ústředních správních úřadů a dalších vybraných orgánů (dále jen „ÚSÚ“) na řešení základních druhů ohrožení:

1.2.1 Nevojenská ohrožení ČR

Tab. 1: Nevojenská ohrožení ČR.

P.č.	Typ krizové situace (druh ohrožení)	Gesce	Součinnost
1.	Dlouhodobá inverzní situace	MŽP+MV	MPO, MZ
2.	Povodně velkého rozsahu	MŽP+MV	MD, MZe, SSHR, MZ, MMR
3.	Jiné živelní pohromy velkého rozsahu, mimo typu krizové situace č. 1 - 2, jako např. rozsáhlé lesní požáry, sněhové kalamity, vichřice, sesuvy půdy, zemětřesení apod.	MV	SSHR
4.	Epidemie – hromadné nákazy osob (včetně hygienických a dalších režimů)	MZ	MV, MMR
5.	Epifytie – hromadné nákazy polních kultur (včetně hygienických a dalších režimů)	MZe+MZ	MV, MŽP
6.	Epizootie – hromadné nákazy zvířat (včetně hygienických a dalších režimů)	MZe+MZ	MV , MO, SSHR
7.	Radiační havárie	MV + SÚJB	MO, MD, MZ, MPO, MMR
8.	Havárie velkého rozsahu způsobené vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky	MV	MD, SÚJB
9.	Jiné technické a technologické havárie velkého rozsahu – požáry, exploze, destrukce nadzemních a podzemních částí staveb	MV	MD, MPO, MO, MZ, ČBÚ
10.	Narušení hrází významných vodohospodářských děl se vznikem zvláštní povodně	MZe+MV +MŽP	MO, MPO, MD, SSHR

P.č.	Typ krizové situace (druh ohrožení)	Gesce	Součinnost
11.	Znečištění vody, ovzduší a přírodního prostředí haváriemi velkého rozsahu	MV	MŽP, MD, MPO, MZe, MMR, MZ, SSHR
12.	Narušení finančního a devizového hospodářství státu velkého rozsahu	MF	resortní organizace MF, ČNB, MZV, KCP
13.	Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu	SSHR	MPO, MZe
14.	Narušení dodávek elektrické energie, plynu nebo tepelné energie velkého rozsahu	MPO	ERÚ, SSHR
15.	Narušení dodávek potravin velkého rozsahu	MZe+MPO	MO, MV, MD, SSHR
16.	Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu	MZe	MO, SSHR, MV, MD, MŽP
17.	Narušení dodávek léčiv a zdravotnického materiálu velkého rozsahu	MZ	MD MO, MV
18.	Narušení funkčnosti dopravní soustavy velkého rozsahu	MD	MV, MO, SSHR
19.	Narušení funkčnosti veřejných telekomunikačních a informačních vazeb velkého rozsahu	MV+ČTÚ	MV
20.	Narušení funkčnosti poštovních služeb velkého rozsahu	MV	MV, ČTÚ
21.	Migrační vlny velkého rozsahu	MV	MZV, MMR, MO, MF, zprav. služby
22.	Hromadné postižení osob mimo epidemií – řešení následků včetně hygienických a dalších režimů	MZ	MV, MMR, SSHR
23.	Narušení zákonnosti velkého rozsahu	MV	MO, MS, zprav. služby
24.	Mimořádné situace v zahraničí (v souladu s usnesením BRS č. 127 ze dne 13. 7. 2004)	MZV	MO, MV, MF

zdroj: internet [15], cit. 30.6.2007

1.2.2 vojenská ohrožení ČR

Tab. 2: Vojenská ohrožení ČR.

	Typ krizové situace (popis příčin a projevů ohrožení)	Gesce	Součinnost
Napadení států NATO			
• Spojenecké válečné operace zasahující na území státu	Vnější vojenské napadení spojenců, přičemž ČR vyčleňuje národní kontingent pod velení NATO, a území ČR se nachází v bojové zóně spojenecké válečné operace nebo v její těsné blízkosti	MO	ÚSÚ
• Spojenecké válečné operace vedené v blízkosti území státu	Vnější vojenské napadení spojenců, přičemž ČR vyčleňuje národní kontingent pod velení NATO, a území ČR se nachází v podpůrné zóně spojenecké válečné operace, tzn. je cílem úderů vedených letectvem, řízenými střelami a speciálními jednotkami	MO	ÚSÚ
• Spojenecké válečné operace vzdálené území státu	Vnější vojenské napadení spojenců, přičemž ČR vyčleňuje národní kontingent pod velení NATO, a území ČR se nachází mimo zónu spojenecké válečné operace a dosah bojové činnosti	MO	ÚSÚ
Narušení mezinárodní bezpečnosti			
Vojenský konflikt narušující mezinárodní bezpečnost	Mezistátní nebo vnitrostátní ozbrojený konflikt v zahraničí řešený s využitím mechanismů mezinárodních organizací, přičemž ČR vyčleňuje součásti Armády ČR k provedení mezinárodní mírové operace	MO	MZV, vybrané ÚSÚ

zdroj: internet [15], cit. 30.6.2007

Legenda:

ERÚ..... Energetický regulační úřad
 KCP..... Komise pro cenné papíry
 ČBÚ..... Český báňský úřad
 MZV..... Ministerstvo zahraničních věcí
 MO..... Ministerstvo obrany
 MV..... Ministerstvo vnitra
 MZe..... Ministerstvo zemědělství
 SSHR..... Správa státních hmotných rezerv
 ČTÚ..... Český telekomunikační úřad
 MF..... Ministerstvo financí
 MZ..... Ministerstvo zdravotnictví
 ÚSÚ..... Ústřední správní úřad
 MS..... Ministerstvo spravedlnosti
 MMR..... Ministerstvo pro místní rozvoj
 MPO..... Ministerstvo průmyslu a obchodu

1.3 Základní principy pro přípravu opatření nouzového přežití

Mezi základní principy pro přípravu opatření nouzového přežití vycházejí z analýzy rizik ohrožení konkrétního území, a to z hlediska jejich předvídatelnosti, resp. nahodilosti.

Podle předvídatelnosti rizik, která mohou vést ke vzniku mimořádných událostí (dále jen „MU“) nebo krizových situací (dále jen „KS“), k nimž patří zejména přirozené a zvláštní povodně, průmyslové a ekologické havárie, se vychází z následujících principů:

- předvídatelná rizika představují ohrožení území na místní až regionální úrovni a lze je prostorově a časově ohraničit,
- s předstihem lze stanovit druh ohrožení, počet ohrožených osob a rozsah nezbytných opatření k jejich nouzovému přežití
- na neohrožených územích není narušeno fungování veřejné správy a vybudované infrastruktury,
- infrastruktura veřejných a privátních zařízení a služeb na neohrožených územích umožňuje postupně zabezpečit nezbytná opatření pro nouzové přežití všech postižených osob,
- fungování veřejné správy, infrastruktury veřejných a privátních zařízení a služeb na postiženém území probíhá zpravidla v omezeném rozsahu.

K zabezpečení nouzového přežití obyvatelstva po provedené evakuaci budou plněna v prostorech, odlišných od původních bydlišť osob postižených MU nebo KS, a to s využitím sídlištní aglomerace prostorů, nebo s použitím nouzového ubytování na vyhrazených pozemcích ve stanech, přístřešcích, mobilních objektech apod.

V případě vzniku krizí, při nichž vývoj MU nebo KS bezprostředně nevyžaduje evakuaci postiženého obyvatelstva, mohou být opatření nouzového přežití plněna v **původních prostorech bydlišť** s ubytováním občanů ve vlastních bytech, domech, při jejich nouzovém ubytování ve státních (družstevních) objektech, po případě ve stanech a přístřešcích.

Pro případy MU nebo KS, např. velké dopravní havárie, teroristické akce, rozsáhlé požáry, vojenský konflikt, jejichž vznik a působení zpravidla nelze časově a prostorově předvídat, se využívají všechna nebo některá opatření nouzového přežití plánovaná v havarijním plánu kraje nebo krizovém plánu kraje[3].

1.4 Přehled opatření nouzového přežití

Přehled základních opatření nouzového přežití je vymezen ve **vyhlášce č. 328/2001 Sb.** o některých podrobnostech zabezpečení IZS.

V havarijním plánu kraje jsou opatření nouzového přežití zpracována v plánu konkrétní činnosti „Plán nouzového přežití obyvatelstva“, ve vnějších havarních plánech se vybraná opatření k nouzovému přežití obyvatelstva zapracovávají do plánu evakuace osob.

Opatření nouzového přežití obyvatelstva zahrnují:

- nouzové ubytování,
- nouzové zásobování základními potravinami,
- nouzové zdroje pitné vody,
- nouzové zásobování pitnou vodou,
- nouzové základní služby obyvatelstvu,
- nouzové dodávky energií,
- organizování humanitární pomoci

Uvedená opatření nouzového přežití jsou v gesci státu, na jejichž plnění se podílejí orgány samosprávy, právnické osoby, podnikající fyzické osoby, občanská sdružení, nevládní organizace a občané

V oblasti humanitární pomoci je chápána gesce státu pouze v poskytování této pomoci do zahraničí a v jejím organizování uvnitř státu. Humanitární pomoc je poskytována dobrovolně a bezplatně.

Opatření nouzového přežití se plánují pro řešení mimořádných událostí, které vyžadují vyhlášení **třetího nebo zvláštního stupně** poplachu dle vyhl. MV č. 328/2001 Sb., a pro řešení krizových situací.

1.5 Plán nouzového přežití obyvatelstva

Plán nouzového přežití obyvatelstva obsahuje [8]

- a) nouzové ubytování,
- b) nouzové zásobování základními potravinami,
- c) nouzové zdroje pitné vody,
- d) nouzové zásobování pitnou vodou,
- e) nouzové základní služby obyvatelstvu,
- f) nouzové dodávky energií,
- g) organizování humanitární pomoci, a
- h) rozdělení odpovědnosti za provedení opatření pro nouzové přežití obyvatelstva.

1.6 Obsah jednotlivých opatření nouzového přežití

1.6.1 Nouzové ubytování

Zajištění náhradních ubytovacích kapacit pro obyvatelstvo, které je v důsledku MU nebo KS nuceno opustit svá obydlí,

- prioritně využívat objekty se stacionárním lůžkovým, stravovacím a hygienickým vybavením (např. hotely, ubytovny, školská zařízení, rekreační zařízení),
- dále stacionární zařízení s hygienickým vybavením a prostory pro umístění lůžek (např. sportovní haly, školy vč. tělocvičen, kulturní zařízení), mobilní zařízení (např. maringotky, stany, přístřešky)

1.6.2 Nouzové zásobování základními potravinami

Zajištění zásobování základními druhy potravin, zabezpečení stravování

- využití stálých stravovacích zařízení (např. restaurace, hotely, kuchyně, bufety, menzy),
- mobilní stravovací zařízení (např. pojízdné kuchyně)

Předpokládá se určitá redukce množství a složení stravy, výběru jídel, ale příprava dietní stravy by měla být zabezpečena.

1.6.3 Nouzové zdroje pitné vody

Zahrnují jímací objekty nebo jejich skupiny v pohotovostním stavu včetně příslušných zařízení a objekty hydrogeologického průzkumu, kterými jsou hydrogeologické vrty neuvedené do provozu a jímací zařízení.

1.6.4 Nouzové zásobování pitnou vodou

Zabezpečení nezbytného množství vody v požadované jakosti, kdy je stávající systém zásobování vodou zcela nebo částečně nefunkční:

- pro první dva dny 5 litrů na osobu a den,
- pro třetí a další dny 10 až 15 litrů na osobu a den.

1.6.5 Nouzové základní služby obyvatelstvu

- poskytování informací o situaci a přijímaných opatřeních,
- zdravotnické služby,
- sociální služby,
- hygienické služby,
- veterinární služby,
- poštovní a spojové služby,
- dopravní služby,
- technické služby,
- opravárenské služby např. instalatérské, topenářské, sklenářství, pokrývačství, truhlářství, zámečnictví atd.,
- prádelny a čistírny,
- pohřební služby,
- zásobování postiženého obyvatelstva šatstvem, příkrývkami, prostředky osobní hygieny a denní potřeby.

1.6.6 Nouzové dodávky energií

Zajištění energií pro důležité provozy a objekty potřebné k zabezpečení činnosti postiženého území, k tomu se využívá nouzové propojení energetických sítí, pojízdné a přenosné zdroje energií; zabezpečení dodávek především tuhých paliv.

Jedná se o tyto energie: elektrická, tepelná, plyn.

1.6.7 Organizování humanitární pomoci

Humanitární pomoc je využívána výhradně k uspokojování základních životních potřeb postižených obyvatel, je doplňkovým zdrojem pro poskytování prostředků obyvatelstvu k zachování jeho života a zdraví po vzniku mimořádné události nebo krizové situace.

Zdravotnická pomoc bude poskytována ve stálých zdravotnických zařízeních. Využíván může být i zdravotnický personál (zařízení), vyvedený z postižených nebo ohrožených prostorů. K pokrytí zvýšené potřeby

zdravotnického personálu při likvidaci následků KS bude systém doplněn zdravotnickými prvky dobrovolných organizací např. ČČK.

K okamžitému a hromadnému uspokojování základních potřeb občanů postižených MU nebo KS budou zřizována tzv. výdejní místa pro rozdělování nouzových předmětů (např. oblečení, příkrývek, nádobí apod.)

K realizaci opatření nouzového přežití obyvatelstva se mohou vytvářet účelové struktury řízení. Pro zabezpečení nouzového ubytování, zásobování potravinami, pitnou vodou a základními službami bude využívána veškerá infrastruktura evakuačního prostoru, do něhož bylo obyvatelstvo přemístěno, nebo sídlištní aglomerace v prostoru trvalých bydlíšť (pokud evakuace nebyla nutná).

Při nedostatku kapacit infrastruktury mohou být zřizovány skupiny pohotovostních a odborných služeb z řad evakuovaného obyvatelstva nebo využívání i trvale bydlící občané evakuačního prostoru, případně okolních obcí. Pro takový případ bude nutno již v rámci přípravy a plánování nouzového přežití obyvatelstva vytvářet materiální předpoklady.

V případě dlouhodobého trvání realizace opatření nouzového přežití obyvatelstva (několik týdnů, měsíců), bude nutno přijímat a plnit další opatření k posílení infrastruktury prostoru v oblasti dopravy, spojů, dodávek energií, služeb, k zabezpečení veřejných prací apod.

1.7 Nouzové ubytování

Nouzové ubytování bude v první řadě poskytováno v budovách a zařízeních, které jsou v majetku obcí, měst, kraje jako jsou školy, ubytovny, tělocvičny apod., kde je možné též připravovat nebo upravovat stravu a zabezpečit její podávání ve stálých jídelnách. Tato zařízení jsou převážně vybavena i dostačujícím sociálním zařízením.

K nouzovému ubytování bude využíváno i soukromých zařízení jako hotely, ubytovny apod. Další možností je využití ubytování i v soukromých domech u příbuzných, sousedů a dalších soukromých osob, které budou ochotny přístřeší poskytnout postiženým osobám. Postižené osoby by měli využít i možnosti ubytování ve vlastních rekreačních zařízeních.

V místech ubytování se určí pracovníci, kteří zabezpečí:

- zpracování seznamu ubytovaných a jejich předání,
- stanovený režim a pořádek na ubytovně,
- řešení všech otázek, spojených se zabezpečením ubytovaných (stravování, zdravotní, sociální atd.),
- vzájemnou informovanost krizového štábu a evakuovaných osob o aktuální situaci.

1.8 Nouzové zásobování základními potravinami

Po vyhlášení krizového stavu mohou být stanovena regulační opatření v zásobování obyvatelstva ke zmírnění dopadů krizových situací na obyvatelstvo a národní hospodářství v období nedostatečného zásobování z obvyklých zdrojů. Regulační opatření pro obyvatelstvo budou odstupňována podle situace v zásobování jednotlivými druhy zboží.

Zařízení je zřizováno pro zajištění základních životních a hygienických podmínek evakuovaného obyvatelstva a je určeno pro krátkodobé či dlouhodobé ubytování postiženého obyvatelstva. Doba uvedení zařízení CO do pohotovosti je maximálně 6 hodin po oznámení velitelem zásahu o potřebnosti rozvinutí zařízení CO.

Tab. 3: Nezbytné potřeby pro přežití jednoho obyvatele na 10 dnů.

Poř. Číslo	Sortiment	Měrná jednotka	Dávka na osobu
1	Maso včetně konzerv	kg	0,866
2	Mléko a mléčné výrobky včetně sušeného mléka	l	2,333
3	Tuky, včetně másla, sádla a olejů	kg	0,583
4	Chléb	kg	2,416
5	Přílohy: brambory, rýže, těstoviny, luštěniny, kroupy	kg	3,166
6	Mouka	kg	1,916
7	Cukr	kg	0,5
8	Vejce	ks	2
9	Pitná voda	l	50

zdroj: internet [12], cit. 30.10.2007

Pozn.: Co se týče energie, je tzv. bazální energetický metabolismus průměrného energetického výdeje mužů (2200 kcal, tj. 9200 kJ) a žen (2000 kcal, tj. 8400 kJ) na den, za krizových stavů je snížena na 1900-1500 kcal/den, tj. 8270-6300 kJ/den. Na paměti musíme mít, že cca. 60% energie organismu se

vydá na tvorbu tepla. Zde platí pravidlo, že zejména náš mozek musí mít dost energie, iontů, adekvátní teplotu a pak se o naše tělo postará.[14]

Nejlepším zdrojem energie pro člověka je tuk (9 kcal/g). Cukry a proteiny jsou energeticky asi o polovinu chudší. Cukry se od proteinů (bílkovin) liší tím, že poskytují rychlý zdroj energie.

Vlastní proteiny těla jsou spotřebovány energetickými mechanismy v poslední řadě, často až při strádání, hladovění či nemoci.

Způsob regulace upřesňují metodické pokyny vydané pro orgány krizového řízení kraje novelizované k 1.10.2007 Správou státních hmotných rezerv viz příloha č.4. [13]

1.9 Nouzové zásobování pitnou vodou

Nouzové zásobování pitnou vodou (dále jen „NZV“) se provádí na celém území ČR, v kterémkoli území postiženém MU nebo KS po nezbytně nutnou dobu, potřebnou pro obnovení funkce běžného zásobování pitnou vodou, pokud nelze zajistit zásobování obyvatel pitnou vodou v rámci běžného zásobování z vodovodů pro veřejnou potřebu nebo formou individuálního zásobování např. ze studen, které splňují požadavky stanovené zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví.

Pro každý vodovod nebo vodovodní systém, včetně oblastí bez vodovodů, je třeba jejich provozovateli ve spolupráci s orgány odborné Služby nouzového zásobování vodou a podle požadavků příslušných správních úřadů zpracovat návrh konkrétních technických řešení s jejich rozpracováním pro jednotlivé typy MU nebo KS, který bude zpracován do plánů krizové připravenosti (zpracovávají právnické a podnikající fyzické osoby). Přitom je nutno zohlednit následující aspekty:

- stávající systém zásobování vodou (hromadné nebo individuální zásobování),
- disponibilní vodní zdroje (jejich nezávadnost, zranitelnost a zabezpečení ve vztahu k předpokládaným rizikům a ohrožením, jejich dosažitelnost, dopravní dostupnost, technická využitelnost, kapacita, kvalita apod.)
- struktura osídlení (sídlíšní aglomerace nebo rozptýlená zástavba),
- prioritní skupiny zásobovaného obyvatelstva (ústavy sociální péče, nemocnice, potravinářský průmysl, záchranné složky, armáda apod.)

Při nouzovém zásobování obyvatel pitnou vodou se zabezpečuje nezbytné množství vody požadované jakosti v rozsahu:

- pro první dva dny 5 litrů na osobu a den,
- pro třetí a další dny 10 až 15 litrů na osobu a den, s tím, že se NZV zahajuje do 5-ti hodin po vyhlášení krizového stavu.

Požadavky na jakost vody mohou být v podmínkách NZV odlišné od požadavků na jakost vody pitné a v jednotlivých případech je stanoví místně příslušný orgán ochrany veřejného zdraví.

K NZV se podle povahy narušení systému zásobování obyvatel pitnou vodou mohou využívat:

- nenarušené vodovodní systémy a možnosti jejich provizorního propojení,
- soupravy na dezinfekci vody,
- dovážení pitné vody cisternami,
- dodávky balené pitné vody,
- mobilní úpravní vody a jiná technologická zařízení, potřebná k dosažení požadované jakosti vody v případě vyřazení úpraven vod či vodních zdrojů nebo při využití nouzových zdrojů,
- různé kombinace výše uvedených možností, popř. jiná opatření (likvidace havárií vodních zdrojů pro zásobování obyvatel apod.).

V první řadě je třeba posoudit schopnost vodovodu dodávat vodu, byť ve zhoršené kvalitě. [11]

1.10 Služba nouzového zásobování vodou

Služba nouzového zásobování vodou (dále jen „SNZV“) jako odborná služba je ostatní složkou IZS (podle zákona č. 239/2000 Sb.).

Hlavní úkoly SNZV:

- a) zabezpečení NZV,
- b) realizace zabezpečovacích a likvidačních prací na vodohospodářských zařízeních sloužících k zásobování vodou,
- c) preventivní opatření k zabránění úniku závadných látek do podzemních a povrchových vod a půdy,
- d) likvidace ohrožení a havarijních úniků závadných látek do podzemních a povrchových vod a půdy,
- e) vyhledávání nových vodních zdrojů a zřizování jímacích objektů pro NZV.

SNZV zajišťují orgány krizového řízení vč. HZS kraje uzavíráním písemných dohod o poskytnutí plánované pomoci na vyžádání s provozovateli, popř. dalšími právníky osobami a podnikajícími fyzickými osobami, které mohou poskytovat speciální služby pro NZV podle svých možností.

Písemnými dohodami se zabezpečuje:

- a) příprava a provádění záchranných a likvidačních prací a potřebná spoluúčast pro zpracování havarijních plánů a poplachových plánů IZS
 - prohlídky vodovodů ochranných pásem vodních zdrojů,
 - organizační a technická příprava na MU a KS v rámci přípravy účastníků SNZV,

- b) provedení potřebného rozsahu opatření uvedených výše,
c) další dohodnuté činnosti, např.:
- technická a odborná podpora zabezpečovacích, záchranných a likvidačních prací složkám IZS,
 - hygienický dozor nad jakostí vody,
 - podpora provádění havarijních oprav,
 - monitorování situace na území, vyrozumění příslušných územních orgánů krizového řízení a informování obyvatelstva,
 - hlídková služba,
 - řízení dodávek vody,
 - dokumentační práce, vyhodnocení MU nebo KS včetně vzniklých nákladů SNZV při zásahu, účinnosti přijatých opatření a návrhy na úpravu opatření.

SNZV se aktivuje podle poplachových plánů IZS a pokrývá celé území ČR.

Všechny nebo jen některé úkoly SNZV mohou plnit zařízení CO, zřizované k tomuto účelu. Zařízení pro nouzové zásobování vodou tvoří obsluha v počtu osob podle rozsahu zabezpečovaných úkolů.

Materiální zajištění

Materiálním základem pro zajištění zásobování vodou jsou vlastní disponibilní prostředky provozovatelů vodovodů, používané i v případech poruch a havárií.

K zajištění funkčnosti systému NZV je nutné zabezpečit pro potřebu provozovatelů vodárenských zařízení a orgánů SNZV formou pohotovostních zásob další nezbytné prostředky nad rámec jejich běžných možností. Pohotovostní zásoby mají mít v péči vhodní ochraňovatelé. Jedná se zejména o tyto prostředky:

- pro rozvoz pitné vody (cisterny automobilní, přívěsné, kontejnerové),
- pro úpravu vody a dekontaminaci vody, vč. provozních hmot,
- čerpací agregáty,
- náhradní (mobilní) zdroje el. energie,
- mobilní trubní rozvody (tzv. suchovody),
- pro čerpání a dopravu kontaminované vody,
- pro vyhledávání náhradních vodních zdrojů,
- pro provádění odborných prací při obnově vodních zdrojů a zřizování jímacích objektů,
- pro zajišťování kontaminace vod a půdy.

Tyto prostředky jsou určeny pro NZV po vyhlášení krizového stavu.

2 Nouzové dodávky energií

Energetika se při MU nebo KS řídí vyhláškami MPO o stavech nouze v elektroenergetice č. 219/2001 Sb., v plynárenství č. 167/2001 Sb., a v teplárenství č. 225/2001 Sb. [5]

- **Elektrická energie** pro obyvatelstvo bude dodávána podle příslušného regulačního a vypínacího plánu na základě konkrétní situace.
- **Plyn** bude dodáván podle omezujících otopových křivek, které umožní vytápění objektů na minimální teplotu nebo havarijního odběrového stupně, který představuje zastavení dodávky plynu odběratelům všech kategorií. Velkoodběratelům pro výrobní účely se plyn bude dodávat podle omezujících odběrových stupňů.
- **Dodávka tepla** bude pro obyvatelstvo prováděna na základě regulačního plánu podle odběrových diagramů k jednotlivým regulačním stupňům. Při regulaci odběru tepla se bere v úvahu naléhavost dodávek tepla, zejména z hlediska potřeb zdravotnictví, potravinářství, školství případně dalších. [3]

3 Organizování humanitární pomoci

Humanitární pomoc je souhrn opatření v materiální, duchovní, zdravotní, sociální a právní oblasti, které poskytují jednotlivci, skupiny, spolky, státní i nestátní organizace ve prospěch obyvatelstva, postiženého následky MU nebo KS.

Humanitární pomoc je organizována s cílem zlepšit životní podmínky postiženého obyvatelstva a zmírnit jeho utrpení.

3.1 Oblasti poskytování humanitární pomoci

- **Poskytování materiální a finanční pomoci** vytváří podmínky pro realizaci základních životních potřeb obyvatelstva, postiženého MU nebo KS.
- **Psychologická pomoc.** Jedná se o profesionální psychologickou pomoc, kterou potřebují nejen postižení obyvatelé, ale i záchranáři.
- **Poskytování náboženské pomoci.** Náboženskou pomoc, jejímž cílem je poskytování duchovní služby a náboženské posily člověku v MU nebo KS, provádí duchovní personál. Jde nejen o pomoc raněným a umírajícím, ale i o pomoc personálu, provádějícímu záchranné práce.

3.2 Úkoly humanitární pomoci

- příprava a vytvoření systému realizace humanitární pomoci na území,
- příprava a ustanovení pracovní skupiny pro realizaci humanitární pomoci,
- vytipovat místa výdeje humanitární pomoci (dle potřeby uzavřít smlouvy s předpokládanými místy výdeje),
- spolupracovat s nevládními organizacemi sídlícími na území.

3.3 Personální zabezpečení

- personální zabezpečení pracovní skupiny pro realizaci humanitární pomoci v rámci skupiny pro nouzové přežití vyčlenit zástupce z nevládních organizací,
- personální zabezpečení výdejních míst humanitární pomoci vyčlenit z nevládních organizací (např. s těmi, se kterými jsou uzavřeny smlouvy),
- do krizového štábu začlenit koordinátora nevládních organizací.

3.4 Síly a prostředky humanitární pomoci dislokované na teritoriu

Je třeba zpracovat přehled sil a prostředků poskytovaných nevládními organizacemi na zájmovém území, a to v oblastech dobrovolnické pracovní výpomoci, materiální pomoci, finanční pomoci, personální pomoci, odborné pomoci, psychologické a náboženské pomoci.

3.5 Zásoby pro humanitární pomoc

Humanitární pomoc je také řešena v zákoně č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, a to v § 12.

Tyto zásoby pro humanitární pomoc jsou součástí systému nouzového hospodářství a jsou vytvářeny Správou státních hmotných rezerv (dále jen „SSHR“) v systému státních hmotných rezerv.

O vydání zásob pro humanitární pomoc rozhoduje předseda SSHR na základě požadavku krajského úřadu, obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo určené obce. Za přidělení zásob pro humanitární pomoc fyzickým osobám vážně postižených krizovou situací odpovídá krajský hejtman, starosta obce s rozšířenou působností nebo starosta určené obce, kterému byly zásoby humanitární pomoci poskytnuty.

Nakládání se zásobami pro humanitární pomoc se řídí stejnými zásadami jako nakládání s ostatními složkami státních hmotných rezerv, nestanoví-li zákon jinak.

Pravidla pro realizaci humanitární pomoci jsou pak uvedena v nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů, vynakládaných právními osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, v § 5 poskytování a přijímání humanitární pomoci a v § 6 organizování humanitární pomoci.

Zásoby pro humanitární pomoc jsou součástí systému nouzového hospodářství podle § 10. Jsou vytvářeny Správou státních hmotných rezerv v systému státních hmotných rezerv. [13]

Složení soupravy pro osobu:

1. Osobní souprava

- 3 denní dávky potravin konzervované,
- hygienické prostředky (toaletní papír, sáčky, ubrousky, mýdlo),
- ostatní (přibor, lihový vaříč, líh, zápalky, svíčka),

2. Pracovní oděv a obuv

- *Letní varianta:* plášť, gumové boty, pracovní oděv, tenisky, nátlčník, ponožky, rukavice bez vložky, rukavice gumové, vak.
- *Zimní varianta:* plášť, gumové boty, blůza a kalhoty prošíváné, boty pracovní kožené, nátlčník, ponožky, rukavice s vložkou, rukavice gumové, vak.

3. Spací pytel

4. Balená pitná voda - 3 litry na osobu

Za převzetí zásob na určeném místě a jejich přidělení postiženým osobám odpovídá žadatel, tzn. krajský hejtman, starosta obce s rozšířenou působností nebo určené obce. Přitom by měl zabránit jejich zneužití. [13]

Jednotlivé HZS krajů navíc disponují také kontejnery nouzového přežití pro 25-50 osob. Kontejner nouzového přežití je určen k poskytování rychlé, účinné, neodkladné a krátkodobé pomoci obyvatelstvu postiženému mimořádnou událostí způsobenou zejména živelními pohromami, hromadnými dopravními nehodami, železniční nebo leteckou nehodou, rozměrnými destrukcemi budov, při mimořádných složitých, rozsáhlých nebo dlouhodobých zásazích složek integrovaného záchranného systému a jako specializované místo pro řízení zásahu.

Kontejner má kapacitu 25-50 osob, kterým může poskytnout ochranu před povětrnostními vlivy počasí, pro tyto osoby poskytuje zázemí pro přípravu a poskytování horkých nápojů i teplé a studené stravy, základní hygienickou očistu rukou a obličeje, předlékařské ošetření současně pro 3 osoby. Součástí kontejneru je kromě nafukovacího stanu (o ploše 56m²) také kuchyňka, WC, elektrocentrála, vytápěcí agregát apod. Kontejner je konstruován pro práci v rozmezí od -30 do +50° C a dvě osoby ho jsou schopny zprovoznit do jedné hodiny. Kontejner může být přepravován pozemní cestou (na kontejnerovém nosiči) i vrtulníkem. Jednotlivé kontejnery je možno spojovat v jeden celek, napájet z jednoho zdroje více kontejnerů a to jak z pevné sítě tak z vlastních elektrocentrál. Kontejner nouzového přežití je schopen nepřetržité autonomní činnosti po dobu 24 hodin.[12]

3.6 Činnost humanitárních, církevních a charitativních organizací

V rámci pomoci postiženému obyvatelstvu jsou humanitární, církevní a charitativní organizace schopny v případě potřeby plnit následující úkoly a činnosti:

- pořádat sbírky humanitární pomoci v jeho prospěch,
- provádět a organizovat dopravu materiální pomoci na místo určení,
- poskytovat pomoc v oblastech: psychologického působení mezi postiženým obyvatelstvem (ranění, šokování, osoby bez přístřeší, bez majetku a osoby, které ztratily blízkého člověka), působí mezi záchrannými jednotkami (duševní psychologická podpora), působí proti asociálnímu chování obyvatelstva (krádeže, výsměch, odmítání pomoci a jiné),
- pomáhat při výdeji prostředků individuální ochrany ve výdejních střediscích,
- pomáhat při ukrytí osob v úkrytech,
- pomáhat při evakuaci osob v evakuačních a přijímacích střediscích,
- pomáhat při realizaci nouzového zásobování,
- pomáhat při nouzovém ubytování, při sjednocování rodin v místech nouzového ubytování a provádět duchovní a psychologickou pomoc v místech nouzového ubytování,
- zabezpečení nouzového ubytování pro postižené,
- realizovat pracovní výpomoci na postiženém území,
- organizovat dobrovolnické činnosti,
- na základě zpracovaných a schválených havarijních a krizových plánů pracovat v krizových štábech krajů, měst a obcí,
- za přesně stanovených podmínek pomáhat při:
 - výdeji a rozdělování materiální pomoci postiženým,
 - přípravě stravy pro postižené a záchranáře,
- aktuálně informovat o potřebách humanitární pomoci na postiženém území, spolupracovat s médii, případně působit mezi obyvatelstvem,
- v součinnosti se státními orgány se spolupodílet na pohřbívání mrtvých, jejich identifikaci, materiální, duchovní a psychologické pomoci pozůstalým.

Při poskytování náboženské pomoci je vhodné vytvořit vazby mezi státními, samosprávnými a církevními orgány a organizacemi a respektovat následující skutečnosti:

- formy a způsoby realizace náboženské pomoci zapracovávat do havarijních plánů,

- poskytovat informace zástupci církví; vytvářet pracovní kontakty mezi státními orgány a nevládními a církevními organizacemi jak v období klidu, tak při řešení mimořádné události,
- začleňovat zástupce nevládních, humanitární a církevních organizací do krizových štábů a tím vytvářet podmínky pro účinnou spolupráci,
- umožnit církvím a humanitárním organizacím poskytovat náboženskou a humanitární pomoc v místech mimořádné události.

Personál nevládních organizací provádí tuto pomoc na základě uzavřené smlouvy s orgány státní správy a samosprávy. Je proškolen, poučen a vybaven potřebnými dokumenty. Orgány státní správy a samosprávy poskytují církevním a humanitárním organizacím podporu při plnění náboženské a humanitární pomoci.

Úzká spolupráce orgánů státní správy, samosprávy, církevních, charitativních a humanitárních organizací je důležitým předpokladem pro účelné, efektivní a adresné provádění humanitární pomoci postiženému obyvatelstvu.

Plnění základních opatření nouzového přežití obyvatelstva při některých druzích MU nebo KS

Tab. 4: Vybrané opatření nouzového přežití

Poř. č.	MU a KS	Opatření nouzového přežití					
		ubytování	potraviny	Zdroje pitné vody	pitná voda	zákl. služby	energie
1.	Povodně velkého rozsahu	*	*	*	*	*	*
2.	Rozsáhlé lesní požáry				*	*	*
3.	Vichřice	*	*	*	*	*	*
4.	Sněhové kalamity		*			*	*
5.	Epidemie		*		*	*	
6.	Epizootie		*		*	*	
7.	Radiační havárie	*	*			*	
8.	Havárie velkého rozsahu způsobená vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky	*	*	*	*	*	
9.	Technické a technologické havárie velkého rozsahu (požáry, exploze, destrukce staveb apod.)	*	*		*	*	*
10.	Technické a technologické havárie velkého rozsahu (požáry, exploze, destrukce staveb apod.)	*	*	*	*	*	*
11.	Narušení dodávek potravin a pitné vody		*	*	*		
12.	Vážné teroristické útoky	*	*	*	*	*	*
13.	Použití jaderných zbraní při teroristickém útoku	*	*	*	*	*	*
14.	Použití chemických zbraní při teroristickém útoku		*	*	*		
15.	Použití biologických zbraní při teroristickém útoku		*	*	*		
16.	Válečný konflikt	*	*	*	*	*	*

zdroj: [3]

4 Zabezpečení nouzového přežití obyvatelstva

Nouzového přežití obyvatelstva bude zpravidla zabezpečováno v těchto etapách:

- příprava,
- plánování,
- zabezpečení opatření nouzového přežití obyvatelstva,
- pomoc a kontrola,
- školení a procvičování

Příprava vychází z analýzy rizik daného teritoria. Na základě výsledků těchto analýz se stanoví, při kterých MU nebo KS je nutno naplánovat realizaci opatření pro zabezpečení nouzového přežití obyvatelstva, v jakých prostorech. Je vhodné také odhadnout pravděpodobnou délku trvání realizace těchto opatření.

Plánování opatření k nouzovému přežití obyvatelstva budou plánována především tam, kde na základě analýzy rizik by v důsledku MU nebo KS bylo ohroženo či znemožněno ubytování obyvatelstva, jeho zásobování potravinami, pitnou vodu a zabezpečení základními službami.

Pomoc a kontrola jedná se o pomoc při sladění činností a systému zabezpečení nouzového přežití, kontroluje se plnění opatření k zabezpečení nouzového přežití.

Školení a procvičování je součástí procesu příprav k zabezpečení realizace nouzového přežití. K tomu by měla být organizována školení odpovědných pracovníků, následně i procvičování situací za účelem sladění činností správních úřadů, pochopení problematiky a uplatnění zpětných vazeb.

4.1 Odpovědnost za provedení opatření nouzového přežití

Za realizaci jednotlivých opatření nouzového přežití obyvatelstva je třeba stanovit odpovědnosti konkrétních osob. Stanovení odpovědnosti za realizaci je pro přehlednost vhodné zpracovat do tabulky.

Tab. 5: Odpovědnost za realizaci opatření nouzového přežití

	Opatření (případně jeho rozsah)	odpovědná osoba	kontaktní spojení				poznámka
			do zaměstnání		do bytu		
			adresa	telefon	adresa	telefon	
1.	Nouzové ubytování						
2.	Nouzové zásobování základními potravinami						
3.	Nouzové zdroje vody						
4.	Nouzové zásobování vodou						
5.	Nouzové základní služby obyvatelstvu						
6.	Nouzové dodávky energií						
7.	Organizování humanitární pomoci						

zdroj: [3]

Úloha občanů, právnických osob, podnikajících fyzických osob, orgánů územních samosprávných celků a orgánů státní správy

Při plánování opatření nouzového přežití je nezbytná účast orgánů státní správy a samosprávy, vyplývající pro ně z působnosti stanovené jim zákonem. Dále se na plánování opatření nouzového přežití podílejí právnické osoby a podnikající fyzické osoby, jimž jsou povinnosti stanoveny zákonem nebo jim vyplývají ze smluvního závazku.

➤ Občané

Jedním z předpokladů efektivnosti připravovaných opatření k nouzovému přežití obyvatelstva za MU nebo KS je aktivní spoluúčast občanů, která je podmíněna poskytnutím jim nezbytných informací o druzích a rozsahu možných ohrožení, připravovaných opatřeních a způsobech chování při MU nebo KS. Úlohou občana je akceptovat doporučení na přípravu evakuačního zavazadla, resp. vytvoření nezbytných zásob potravin, vody a dalších nezbytných předmětů dle osobitých potřeb a v dodržování pokynů orgánů krizového řízení. Občan může být vyzván velitelem zásahu nebo starostou obce k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.

➤ Právnické osoby a podnikající fyzické osoby

Právnické a podnikající fyzické osoby (dále jen „osoby“) jsou zapojovány do přípravy a provádění opatření k nouzovému přežití obyvatelstva na základě zahrnutí do havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu nebo formou poskytnutí osobní nebo věcné pomoci na přímou výzvu orgánu krizového řízení. Osoby zařazené do havarijních plánů poskytují a aktualizují podklady pro jejich zpracování a plní úkoly opatření nouzového přežití v rozsahu jim stanovené těmito plány. Také se mohou podílet na některých opatřeních nouzového přežití jako **zřizovatelé** zařízení civilní ochrany.

➤ Obec

Obec svými orgány bezprostředně zajišťuje připravenost obce na MU nebo KS a podílí se na ochraně obyvatelstva na území obce. **Obecní úřad** pro zajištění nouzového přežití obyvatel obce poskytuje HZS kraje podklady a informace potřebné ke zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu, zejména o ubytovacích a stravovacích zařízeních, zdrojích pitné vody. Dále seznamuje právnické a fyzické osoby s charakterem možného ohrožení, připravenými opatřeními pro nouzové přežití a k tomu organizuje školení.

K zabezpečení opatření nouzového přežití může obec zřizovat **zařízení civilní ochrany**. Obecní úřad se podílí na zajištění nouzového přežití obyvatel obce a starosta obce při provádění záchranných a likvidačních prací organizuje činnost obce podmínkách nouzového přežití obyvatel obce.

➤ **Orgány kraje a obecní úřad obce s rozšířenou působností**

Orgány kraje a obecní úřady obcí s rozšířenou působností zajišťují, organizují a koordinují přípravu na realizaci opatření nouzového přežití obyvatelstva ve své územní působnosti. Sjednocují postupy územních správních úřadů s krajskou působností a obcí v oblasti nouzové přežití. Opatření jsou zapracována v havarijních plánech. Za orgány kraje a obce s rozšířenou působností plní úkoly HZS kraje.

➤ **Ministerstva a jiné ústřední správní úřady**

Ministerstva a jiné ústřední správní úřady při MU nebo KS organizují v oboru své působnosti opravy nezbytných veřejných zařízení pro ochranu obyvatelstva, např. opravy zdrojů pitné vody, vodovodních a kanalizačních sítí, veřejných telekomunikačních sítí, objektů a zařízení v oblasti průmyslu, obchodu a energetiky, železniční, silniční, vodní a letecké dopravy, výroby a distribuce potravin, léčiv a zdravotnického materiálu. K tomu vytvářejí personální a organizační podmínky a zabezpečují finanční prostředky. V okruhu své působnosti zajišťují nezbytnou dodávku k uspokojení základních životních potřeb občanů, kterou krajský úřad nebo jiný správní úřad nemůže zajistit. Dále zajišťují nezbytnou dodávku pro podporu činnosti havarijních služeb zřízených v okruhu jejich působnosti. V působnosti Ministerstva obrany jsou k plnění humanitárních úkolů CO předurčeny vojenské záchranné útvary Armády ČR, kde jsou vytvořeny materiální základy humanitární pomoci, které mohou být použity k zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva postiženého MU nebo KS na dobu nezbytně nutnou (ubytování, příprava a výdej stravy, ošacení, hygienické zabezpečení apod.)

4.2 Úloha Hasičského záchranného sboru ČR

Generální ředitelství HZS ČR plní úkoly MV v oblasti ochrany obyvatelstva a k tomu sjednocuje postupy ministerstev, krajských úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, obecních úřadů, právnických a podnikajících fyzických osob při plnění úkolů nouzového přežití. Vytváří podmínky k zapojení nevládních humanitárních organizací s celostátní působností pro plnění opatření nouzového přežití a humanitární pomoci na regionální úrovni.

S Ministerstvem zahraničních věcí rozhoduje o poskytování humanitární pomoci státem do zahraničí.

HZS kraje sehrává v souladu se zákonem o IZS rozhodující úlohu při organizování a koordinaci opatření nouzového přežití a humanitární pomoci na úrovni kraje a obce s rozšířenou působností. V této oblasti plní úkoly za orgány kraje a obecní úřad obce s rozšířenou působností.

4.3 Personální složení a věcné prostředky zařízení CO

Zařízení pro zajištění nouzového přežití a organizované humanitární pomoci tvoří

- a) obsluha zařízení pro nouzové ubytování a stravování složená podle charakteru a velikosti zařízení nebo
- b) skupina humanitární pomoci složená z velitele a 2 – 4 pomocníků.

Zařízení pro nouzové zásobování vodou tvoří obsluha v počtu osob podle rozsahu zabezpečovaných úkolů.

Zařízení pro poskytování první pomoci tvoří zdravotnické družstvo složené z velitele a nejméně 3 zdravotníků.

Toto personální složení a věcné prostředky zařízení civilní ochrany jsou uvedeny ve vyhl. MV č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.[3]

4.4 Průběžná informovanost obyvatelstva

Při realizaci opatření nouzového přežití obyvatelstva je nutná průběžná informovanost obyvatelstva, a to

- v přípravné fázi (tj. období mimo MU nebo KS), nebo
- v případě MU nebo KS.

V přípravné fázi se informování uskutečňuje zejména:

- a) hromadnými informačními prostředky,
- b) letáky a informačními brožurami,
- c) ukázkami činnosti IZS ,
- d) besedami s obyvatelstvem.

V rámci informování se sdělují zejména údaje o:

zdrojích rizik vzniku MU nebo KS a s tím souvisejících preventivních opatření, činnosti a přípravě IZS na řešení MU nebo KS, opatření, která budou realizována v rámci nouzového přežití, sebeochraně a poskytování vzájemné pomoci, organizaci humanitární pomoci.

V případě MU nebo KS bude informovanost zabezpečována již existujícími nebo účelově zřízenými informačními systémy. K tomu budou využívány místní a regionální televizní a rádiové vysílání, veřejná rozhlasová zařízení, telefonní síť, vyhlášky obecních úřadů, případně spojovací sítě záchranných orgánů a organizací.

Informování obyvatelstva se zaměří na:

- informaci o situaci
- informaci o přijatých opatřeních, jejich časovém a prostorovém plnění
- informaci o následcích MU nebo KS, o postižených osobách, o rozmístění obyvatelstva v evakuovaných prostorech
- informaci o hromadném rozdělování nouzových předmětů
- informaci o pracovních akcích ke snížení dopadů následků
- a další dle potřeby.

5 Závěr

Především zákonem č. 239/2000 Sb., o IZS jsou v rámci ochrany obyvatelstva určeny možnosti zajistit základní potřeby pro obyvatelstvo při vzniku MU a možných KS. V úvodu jsou specifikovány podmínky, kdy se realizují opatření nouzového přežití obyvatelstva, jehož účelem je minimalizovat dopady MU nebo KS na zdraví a životy postiženého obyvatelstva.

Při přípravě opatření nouzového přežití obyvatelstva se vychází ze **základních principů**, které se opírají o analýzu rizik daného území.

K pochopení systému nouzového přežití obyvatelstva je v kapitole uveden přehled opatření nouzového přežití, a to nouzové ubytování, nouzové zásobování základními potravinami, nouzové zdroje pitné vody, nouzové zásobování pitnou vodou, nouzové základní služby obyvatelstvu, nouzové dodávky energií a organizování humanitární pomoci, s uvedením obsahu jednotlivých opatření.

Pro lepší orientaci je v tabulce zpracován přehled plnění základních opatření nouzového přežití při některých druzích MU nebo KS.

Zabezpečení nouzového přežití probíhá v pěti etapách: příprava, plánování, zabezpečení opatření nouzového přežití, pomoc a kontrola, školení a procvičování.

Stanovení odpovědnosti za provedení opatření nouzového přežití je popsána úloha občanů, právnických a podnikajících fyzických osob, orgánů územních samosprávných celků, státní správy a také HZS ČR.

Informovat obyvatelstvo o realizaci výše uvedených opatřeních jak v přípravné fázi, tak v případě MU nebo KS tak, aby informování probíhalo bez problémů, je nastíněn obsah a způsob informování.

Opatření nouzového přežití jsou stanovena v „Plánu nouzového přežití obyvatelstva“, který je součástí havarijního plánu kraje jako plán konkrétní činnosti. Také se v něm počítá s organizováním humanitární pomoci od nadací, občanských sdružení a svépomocnými akcemi od obyvatelstva, které není postiženo MU nebo KS. Ve vnějších havarijních plánech je nouzové přežití obyvatelstva řešeno jako navazující opatření v „Plánu evakuace“.

Směrnice č. 10 Mze č.j. 41658/2001-6000, kterou se upravuje postup orgánů krajů, okresních úřadů a orgánů obcí k zajištění nouzového zásobování obyvatelstva pitnou vodou při mimořádných událostech a za krizových stavů Službou nouzového zásobování vodou.

Kontrolní otázky:

1. Jaké množství dodávky zajišťuje krajský úřad nebo jiný správní úřad občanům v době MU a KS?
2. Musí se vydané zásoby k humanitární pomoci vracet nebo platit?
3. Kdy se zabezpečuje nouzové přežití obyvatelstva (dále jen „NPO“)?
4. Na jakou činnost zpravidla navazují opatření NPO?
5. V kterých plánech jsou zapracovaná opatření NPO?
6. Jaká jsou základní opatření NPO?
7. Na který stupeň poplachu se plánují opatření NPO?
8. Kde je v první řadě poskytováno nouzové ubytování?
9. Jaké je nezbytné množství vody při NPO pitnou vodou?
10. Jakou složkou je Služba nouzového zásobování vodou v rámci IZS?
11. Pro které oblasti se řeší nouzové dodávky energií?
12. V jakých etapách je zabezpečováno NPO?
13. Vyjmenujte některé humanitární organizace.
14. Za koho plní HZS kraje úkoly v oblasti NPO?
15. K čemu může být vyzván občan velitelem zásahu nebo starostou obce při realizaci opatření NPO?
16. Které hromadné informační prostředky se mohou využívat při informování obyvatelstva?

Odpovědi:

1. Osobní souprava, pracovní oděv a obuv, spací pytel, 3l/osoba balená pitná voda
2. Nemusí
3. Při MU nebo KS po dobu, po kterou situace postiženého obyvatelstva vyžaduje plnění opatření k zachování jeho zdraví, života a životních potřeb.
4. Na evakuaci obyvatelstva.
5. Vnější havarijní plán, havarijní plán kraje – plán nouzového přežití obyvatelstva, krizový plán.
6. Nouzové ubytování, nouzové zásobování základními potravinami, nouzové zdroje pitnou vodou, nouzové zásobování pitnou vodou, nouzové základní služby obyvatelstvu, nouzové dodávky energií, organizování humanitární pomoci.
7. Na třetí a zvláštní stupeň poplachu.
8. v první řadě to jsou budovy a zařízení, která jsou v majetku obcí, měst nebo kraje, např. školy, ubytovny, tělocvičny.
9. – první dva dny 5 litrů na osobu a den
- další dny 10 – 15 litrů na osobu a den.
10. Je to ostatní složka IZS.
11. Oblast elektroenergetiky, plynárenství, teplárenství.
12. Např. občanské sdružení ADRA, Armáda spásy, Česká katolická charita, Česká Maltézská pomoc, Český červený kříž, Ekumenická rada církví, Slezská diakonie, Regionální institut ambulantních psychosociálních služeb, Česká asociace pracovníků linek důvěry, Občanské sdružení Naděje, Občanské sdružení Diakonie, Diakonie Československé církve evangelické.
13. V těchto etapách: příprava, plánování, zabezpečení opatření NPO, pomoc a kontrola, školení a procvičování.
14. Za orgány kraje a obecní úřady obcí s rozšířenou působností.
15. K poskytnutí osobní a věcné pomoci.
16. Např. rozhlas, televize, telefonní síť, internet, obecní rozhlas atd.

6 Literatura

6.1 Literární zdroje

- [1] MARTINEK B., LINHART P, *Ochrana obyvatelstva 2006*–MV GŘ HZS PRAHA 2006
- [2] ŠENOVSKEÝ, M., ADAMEC, V. *Právní rámec krizového managementu*. 1.vyd. Ostrava: SPBI, 2005. ISBN: 80-86634-55-8
- [3] KRATOCHVÍLOVÁ D., HEGER J., ŠTRUBLÍK M., KONEČNÝ R., KRÖMER A., *Ochrana obyvatelstva 2003* VŠB-TU program EU
- [4] KOVAŘÍK J., SMETANA M. *Základy civilní ochrany*, 2006 Ostrava ISBN:80-86634-85-X

6.2 Legislativní zdroje

- [5] Zákon č. **238/2000 Sb.**, o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů
- [6] Zákon č. **239/2000 Sb.**, o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
- [7] Zákon č. **240/2000 Sb.**, o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb.
- [8] Zákon č. **241/2000 Sb.**, o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně souvisejících zákonů
- [9] Zákon č. **258/2000 Sb.**, o ochraně veřejného zdraví a o změně souvisejících zákonů
- [10] Vyhláška MV č. **328/2001 Sb.** o některých podrobnostech zabezpečení IZS
- [11] Vyhláška MV č. **380/2001 Sb.** k přípravě provádění úkolů ochrany obyvatelstva

6.3 Elektronické zdroje

- [12] Internetové stránky ministerstva vnitra: www.mvcr.cz, cit. 30.10.2007
- [13] Internetová stránka státní správy hmotných rezerv: www.sshr.cz, cit. 30.10.2007
- [14] Internetová stránka Ministerstva zdravotnictví ČR: www.mzcr.cz, cit. 30.10.2007
- [15] Internetová stránka Ministerstva životního prostředí ČR: www.env.cz, cit. 30.6.2007

7 Přílohová část:

Příloha 1 - Humanitární pomoc v České republice

Přehled vybraných organizací a institucí nabízejících humanitární pomoc obyvatelstvu při mimořádných událostech nebo krizových situacích Pomůcka MVČR

Obsah:

Seznam humanitárních organizací

- 1) Občanské sdružení ADRA
- 2) Armáda spásy
- 3) Česká katolická charita
- 4) Česká Maltéžská pomoc
- 5) Český červený kříž
- 6) Ekumenická rada církví
- 7) Slezská diakonie
- 8) Regionální institut ambulantních psychosociálních služeb
- 9) Česká asociace pracovníků linek důvěry
- 10) Občanské sdružení Naděje
- 11) Občanské sdružení Diakonie
- 12) Diakonie Československé církve evangelické

1) Občanské sdružení A D R A

**sídlo: Peroutkova 570/83
158 00 Praha 5**

kontaktní osoby:

Rudolf REITZ - předseda
mobil : 602/ 31 99 95

Vítězslav VURST
mobil: 602/ 76 90 02

Občanské sdružení ADRA se mj. věnuje poskytování bezprostřední a následné fyzické, psychické, event. duchovní pomoci obětem katastrofy. Usiluje o koordinovaně zajišťovanou humanitární pomoc a návaznost na činnost složek Integrovaného záchranného systému při řešení mimořádných událostí.

Nabídka:

1. ubytovací kapacity na nezbytnou dobu

<i>místo</i>	<i>adresa</i>
Brno	Střední 10, 602 00 Brno
Znojmo	Veselá 20, 669 02 Znojmo
Haviřov	Gen. Svobody 9/57, 736 01 Haviřov
Holešov	Nám.F.X. Richtera 1212, 769 01 Holešov
Vsetín	Palackého 152, 755 01 Vsetín
Nový Jičín	Suvorovova 478, 741 01 Nový Jičín
Zlín	Tyršova 1108, 763 02 Zlín
Šumperk	Jánošíkova 3, 787 01 Šumperk
Mohelnice	Smetanova 8, 789 85 Mohelnice
Třebíč	Jungmannova 16, 674 01 Třebíč
Olomouc	Balcárkova 12, 775 00 Olomouc
Břeclav	Jiráskova 2, 690 00 Břeclav
Mor. Budějovice	Funtíčkova 277, 676 01 Mor. Budějovice
Hradec Králové	Nezvalova 377, 500 02 Hradec Králové
Česká Třebová	Smetanova 1450, 560 00 Č. Třebová
Pardubice	Labská 377, 530 02 Pardubice
Karlovy Vary	Plzeňská 49, 360 01 Karlovy Vary
České Budějovice	Fr. Šrámka 24, 370 01 Č. Budějovice
Turnov	Nádražní 1130, 511 01 Turtov
Trutnov	M. Majerové 86/10, 541 01 Trutnov
Liberec	U Jánského kamene 3, 460 01 Liberec
Horní Cerekev	Smetanova 384, 394 03 H. Cerekev
Luže	Komenského 249, 538 54 Luže
Jablonec nad Nisou	P. Bezruč 2540/61, 466 01 Jablonec n.N.

2. přeprava

- nákladní souprava 24 tun (75 metrů krychlových zboží)
- AVIE skříň 1,5 t
- osobní auta
- terénní osobní automobil
- benzinový agregát 6 kw 380/220 V
- tři mobilní telefony
- čtyři CB ručních vysílaček

3. sklad

- ADRA Frýdek - Místek - podávání čistého obnošeného šatstva

4. týlový tým

- lékaři, psychologové, sociální pracovníci vyškolení pro psychickou, duchovní pomoc při odstraňování posttraumatických stavů

5. spolupráce

- vedení evakuačních center
- vedení skladů s humanitární pomocí tj. převzetí, distribuce a vedení evidence

6. spolupracovníci

- široká síť v různých městech a obcích ČR

7. brigády

- organizování brigád mladých lidí při odstraňování následků katastrof
- nadnárodní síť - cca 140 zemí světa

8. časový limit zphotovení k provádění pomoci

- kontaktní osoby - okamžitě
- ostatní - 0 - 6 hodin
- doprava - okamžitě, pokud není mimo ČR

9. možnosti jiné pomoci

- sesterské organizace ADRA ve světě - jedná se o 16 dárcovských zemí
- Církev adventistů sedmého dne v ČR
- po dohodě s určitými firmami - využití stavebních (zemních, rýhovacích) strojů na pokládku kabelů

10. lokální působnost - Česká republika, evropské státy

11. Z poslání organizace

- poskytovat rychlou pomoc v případě neštěstí či dlouhotrvající krize a směřovat svou další činnost k nalezení dlouhodobého řešení situace postižených lidí a co nejrychlejší obnově životních podmínek v cílových oblastech
- vytvářet a rozvíjet spolupráci s partnerskými organizacemi a tak podporovat svoji činnost a vzájemný rozvoj,

- společně se sociálně potřebnými skupinami plánovat a realizovat rozvojové programy a takto podporovat pozitivní a trvalý rozvoj zemědělství, zdravotnictví a řemesel, odstraňování analfabetismu, péči o matku a dítě apod.
- prostřednictvím maximálního využití místních zdrojů podporovat rozvoj kapacity, schopnosti a odpovědnosti skupin obyvatel, které potřebují pomoc.

2) Armáda spásy

sídlo národního ústředí AS: Petržilkova 2565/23

158 00 Praha 5

e-mail: ustredias@volny.cz

kontaktní osoby - jména a adresy:

<i>místo</i>	<i>jméno</i>	<i>pracoviště</i>	<i>bydliště</i>
Ústředí AS pro ČR	mjr. Theo Wolterink	Petržilkova 2565/23 158 00 Praha 5	Lamačova 907/28 158 00 Praha 5
Praha	kpt. Michael Stannett	Tusarova 60 170 00 Praha 7	
Brno	por. Přemysl Kramerius	Staňkova 6 602 00 Brno t/f: 05/ 4121 2168 mobil: 0602/ 791 922	Teyschlova 34 635 00 Brno- Bystrc
Ostrava	kpt. William Barthau	Sokolská třída 55 701 00 Ostrava 1	U nových válcoven 9 709 00 Ostrava
Havířov	Přemysl Kopeček	Na spojce 2 736 01 Havířov mobil: 602/ 774 320	Mládežnická 10 736 01 Havířov
Karlovy Vary	kpt. Rein van Wagtendonk	Nákladní 7 360 05 Karlovy Vary mobil: 602/ 414 606	Nákladní 3 361 20 K. Vary
Krnov	mjr. Mieke Kuijpers	Čsl. armády 837 bcd 794 01 Krnov mobil: 602/ 774 795	nám. Minoritů 2 794 01 Krnov

Armáda spásy je mezinárodní organizací s ústředím v Londýně. Na území České republiky začala působit v roce 1919. V roce 1950 svoji činnost ukončila na přání tehdejšího režimu. Vrátila se v roce 1990 a její členové se především věnují péči o sociálně slabé či oslabené jedince.

V čele Armády spásy v ČR, se sídlem v Praze, stojí velící důstojník pro ČR. Národní ústředí udržuje styk s ústředními orgány ČR a koordinuje práci v celé republice. Práce v jednotlivých městech, kde Armáda spásy působí (Praha, Brno, Ostrava, Havířov, Karlovy Vary, Krnov, Přerov a Šumperk) zahrnuje oblast duchovní a sociální. V současné době působí v každém výše uvedeném městě jeden sbor Armády spásy.

Armáda spásy v ČR provozuje například ubytovny pro bezdomovce, denní střediska sociální péče (například pro důchodce, matky s dětmi, bezdomovce, propuštěné vězně apod.), dům pro matky s dětmi a ubytovnu pro staré lidi.

Činnost Armády spásy zahrnuje 5 oblastí:

1. azylové domy a noclehárny (cca 770 lůžek)
2. domov seniorů
3. denní střediska
4. vězeňská péče
5. centrum pro mládež.

Nabídka:

1. nouzové ubytování

Praha 200 lůžek, Brno 112 lůžek, Ostrava 130 lůžek, Havířov 60 lůžek, Karlovy Vary 45 lůžek, Krnov 85 lůžek

Tyto kapacity jsou využívány jako zařízení pro lidi bez přístřeší, nemusí být tedy k dispozici právě plná kapacita, lze však lůžka přidat

2. ošacení

3. stravování - podle domluvy lze rozvážet z kuchyní Armády spásy

4. přeprava - osob, každé středisko disponuje minibusem s řidičem

5. lidské zdroje - možná mobilizace dobrovolníků.

Armáda spásy se obvykle soustřeďuje na podporu profesionálních pracovníků zasahujících jednotek při řešení mimořádné události, a to poskytnutím občerstvení a osobního poradenství.

6. poskytnutí prostor - veškeré prostory AS v blízkosti katastrofy jsou připraveny poskytnout prostor a základní péči pro nouzové ubytování, zázemí štábů, místo evakuace, shromažďování a poskytování humanitární pomoci apod.

7. možnosti jiné pomoci - v případě potřeby lze mobilizovat **širší zahraniční pomoc AS** (materiál, případně i speciální, pracovníci, v omezené míře i finanční pomoc)

8. působnost - nadregionální

3) Česká katolická charita ČKCH

sídlo : sekretariát ČKCH , Ing. Květa Princová
Vladislavova 12
111 37 Praha 1
mob.: 603/482510

kontaktní osoby :

<i>místo</i>	<i>jméno</i>	<i>adresa</i>	<i>spojení</i>
Brno	Ing. Oldřich Haičman	Diecézní charita Brno kpt. Jaroše 9 P.O.Box 635, 661 35 Brno	
České Budějovice	Mgr. Michaela Čermáková	Diecézní charita ČB Kanovnická 16 370 01 Č. Budějovice	
Hradec Králové	RNDr. Jiří Stejskal	Diecézní charita HK Velké nám. 34 500 01 Hradec Králové	
Litoměřice	Růžena Kafková	Diecézní charita Litoměřice Dómské nám. 10 412 01 Litoměřice	
Olomouc	Jindřich Suchánek	Arcidiecézní charita Olomouc Křížkovského 6 771 01 Olomouc	
Ostrava	Ing. Jiří Hořínek	Diecézní charita ostravsko-opavská Kratochvílova 3 702 00 Mor. Ostrava	
Plzeň	Ing. Jiří Lodr	Diecézní charita Plzeň Sady 5. května 8 301 12 Plzeň	
Praha	Ing. Jaroslav Němec	Arcidiecézní charita Praha Londýnská 44 120 00 Praha 2	

Poznámka: Každá Diecézní (Arcidiecézní) charita má síť farních a oblastních charit. Adresáře jsou na výše uvedených místech k dispozici.

Katolická charita vznikla v České republice po roce 1918, rozvinula svoji činnost a pomáhala zejména ve zdravotnictví, pečovala o mládež v dětských domovech a sirotčincích, o staré, nemocné, duševně a tělesně postižené, prováděla ošetrovatelskou a pečovatelskou službu v chudých rodinách. Po roce 1945 se významně podílela na repatriaci a péči o osvobozené vězně. Disponovala více než 20 tisíci lůžky ve svých ústavních zařízeních, provozovala charitní jídelny apod. V roce 1950 nuceně předala charitní ústavy a zařízení do státní správy. Svoji pomoc byla nucena omezit pouze na péči o církevní osoby. V roce 1991 obnovují diecézní charity svoji činnost. Nyní působí v ČKCH přes dva tisíce stálých pracovníků a tisíce dobrovolníků. Podařilo se vytvořit síť 300 farních, oblastních a diecézních charit na celém území republiky a vybudovat přes 200 charitních domovů a středisek pomoci. Od roku 1995 je ČKCH řádným členem Caritas Europa a Caritas Internationalis, sdružujícím 146 charitních organizací působících ve 194 státech a územích světa.

Hlavní činností Charity je pomoc spoluobčanů, kteří se ocitli na okraji společnosti: osamělým matkám s dětmi, osobám bez přístřeší, zdravotně a mentálně postiženým, romským a sociálně slabým rodinám, drogově závislým, opuštěným starým lidem, uprchlíkům, vězňům a osobám vracejícím se z výkonu trestu.

Významná je i pomoc rodinám, které byly postiženy povodněmi, humanitární pomoc do zahraničí. Další oblastí činnosti je práce s cizinci na území ČR.

Pomáhá bližním v nouzi bez ohledu na jejich příslušnost k rase, národnosti či náboženství.

Prostřednictvím sítě tří stovek farních, oblastních, městských a diecézních charit provozuje Sdružení Česká katolická charita v ČR přes 200 charitních domovů, poraden a středisek pomoci.

Členem sdružení je osm diecézních (DCH) a arcidiecézních charit (ACH), devátým subjektem jsou Česká katolická charita – Domovy duchovních a řeholnic. Všech devět členů sdružení má vlastní právní subjektivitu.

Přidruženými se mohou stát další právnické a fyzické osoby, jejichž činnost vychází z křesťanských principů.

Formy pomoci:

- **domácí péče, charitní ošetrovatelská a pečovatelská služba**
- **domovy pokojného stáří**
- **pomoc lidem bez domova**
- **domovy pro matky v tísní**
- **pomoc zdravotně postiženým**
- **pomoc těžce nemocným**
- **charitní poradny**
- **humanitární pomoc do zahraničí**
- **pomoc uprchlíkům**
- **charitní domovy řeholnic**
- **ostatní střediska pomoci**

Nabídka:

1. materiální pomoc

oblečení, příkrývky, potraviny , vybavení domácností ze skladů humanitární pomoci ČKCH, případně organizace sběru humanitární pomoci a částečně jejího transportu

2. lidské zdroje

aktivace více než dvou tisíc stálých pracovníků a tisíce dalších dobrovolníků

3. jiné formy pomoci

v rámci mezinárodní spolupráce katolických charit lze požádat a získat mezinárodní pomoc

4. působnost - celorepubliková

4) Česká Maltézská pomoc Suverénního řádu maltézských rytířů

sídlo: Česká maltézská pomoc

Suverénního řádu maltézských rytířů

České velkopřevorství

Lázeňská 2

118 00 Praha 1

mob.: 602/367705

kontaktní osoba : dr. Miroslav Vodňanský

Česká maltézská pomoc - ČMP (Opus melitense Bohemiae - OMB) je výkonnou složkou Suverénního řádu maltézských rytířů, jehož historie se v Čechách váže již k 12. století. Řád má v současné době **pět velkopřevorství**: české, rakouské, římské, lombardsko-benátské, neapolsko-sicilské, které tvoří desítky národních sdružení (z toho 18 v Evropě).

Cílem všech organizací pomocné služby Řádu maltézských rytířů je dobrovolná pomoc lidem v nouzi při využití různých forem.

Česká maltézská pomoc je rozdělena **na 8 skupin dobrovolných pracovníků a 1 skupinu profesionální sanitní služby.**

Nabídka:

1. základní vybavení humanitární pomoci - 8x

- dodávky potravin, vody, léků, desinfekčních prostředků a ochranných prostředků

2. odborné lékařské služby s vybavením

3. transport

sanitní vozy, 3 transportní vozidla

4. nouzové ubytování

2 stany pro 12 osob, 3 stany pro 6 osob

5. jiné formy pomoci

- mezinárodní spolupráce a kontakty

- 4 druhy kurzů zdravotní výchovy na základě akreditace MŠMT ČR

- pečovatelské služby

6. působnost - nadregionální

5) Český červený kříž

sídlo: Úřad Českého červeného kříže
ředitel úřadu JUDr. Jiří Procházka
Thunovská 18
118 04 Praha 1

kontaktní osoby: Zdeňka Zapadlová
Thunovská 18
118 04 Praha 1

Postavení a hlavní úkoly jsou upraveny zákonem č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži. Mezinárodním výborem Červeného kříže byl Český červený kříž uznán 26.8.1993 a za člena Mezinárodní federace Červeného kříže a Červeného půlměsíce byl přijat 25.10.1993.

Český červený kříž působí podle zákona jako výlučně uznaná pomocná organizace vojenské zdravotnické služby také v oblasti ochrany obyvatelstva. Poskytuje pomoc v případě katastrof a jiných mimořádných událostí. Poskytuje zdravotnické, záchranné, sociální a další humanitární služby. Současně šíří znalost Ženevských úmluv.

Organizace ČČK

Struktura organizace ČČK kopíruje státoprávní uspořádání ČR.

Adresář oblastních spolků Českého červeného kříže

<i>místo</i>	<i>jméno</i>	<i>adresa</i>	<i>spojení</i>
<hr/>			
Praha			
Praha 2	Marta Polachová	120 00 Legerova 30	
Praha 3+8	Soňa Matoušková	130 00 Zelenky Hajskeho 14	
Praha 4+5+západ			
	Jindřich Slunéčko	140 00 Ohradní 1370	
Praha 6	Eva Kadlečková	169 00 Šlikova 48	
Praha 7+1	Ivana Soukupová	170 00 Janovského 29	
Praha 9	Ivana Kadlečková	198 00 Černý Most I bří.Venclíků 1070	
Praha 10+ Benešov			
	Stanislava Drozenová	101 00 Vršovická 12/882	
<hr/>			
střední Čechy			
Beroun II	Jana Kučerová	266 01 žel.stanice nádražní budova 147	
Kladno	Milada Kolská	272 01 Petřikova 2595	

Kolín - Pardubice - Hradec Králové

Kolín II Jana Vančurová 280 02 Zborovská 277

Kutná Hora Eva Muchová 284 01 Benešova 149

Mělník Alena Herinková 276 01 Dukelská 2504

Jaroslav Slavík 293 01 Staré Město 150

Nymburk Marie Chytilová 288 02 Smetanova 55

Praha východ Hana Havelková 110 00 Vodičkova 16, Praha I

Příbram I Jarmila Sadravetzová 261 01 Plzeňská 53

Rakovník Jana Černá 269 01 Palackého 76

jižní Čechy

Č. Budějovice Hana Vacovská 370 23 Husova 20

Č.Krumlov Miroslava Zajacová 381 01 Vyšný 48

Jindř. Hradec Zdeňka Hanzalová 377 01 Pravdova 837/II

Pelhřimov Zuzana Hrkalová 393 01 Táborská 1813

Písek Hana Komínková 397 01 Velké nám. 118

Prachatice Marie Jandová 383 01 Zlatá stezka 145

Strakonice Helena Linhartová 386 01 Mírová 173

Tábor Marie Šticová 390 01 Palackého 350

západní Čechy

Domažlice Ing. Jaroslav Nový 344 01 Fugnerova 647

Karlovy Vary Hermína Kaňková 360 01 Tř. TGM 12

Klatovy Antonín Stankovský 339 01 Koldinova 277/II

Plzeň město Božena Jílková 301 17 Pobřežní 15

Plzeň jih+sever 301 17 Pobřežní 15

Marie Podhorcová

Rokycany Jitka Telínová 337 01 Kozlerova 791/ II

Sokolov - Cheb 356 11 J.K.Tyla 3/790,Sokolov

detaš.prac. Miloslav Havel 350 02 Šlikova 16, Cheb

Tachov Zdena Hampejsová 347 01 Bělojarská 1541

severní Čechy

Česká Lípa Zdena Bartášková 470 01 Paní Zdislav 421

Děčín I Marcela Zigová 405 01 2. polské armády 6

Chomutov Irena Wachtfeidlová 430 03 Cihlářská 4106

Jablonec n.N. Hana Ronešová 466 01 Korejská 17

Liberec 1 Lenka Nepovímová 460 31 Rumunská 14/6

Litoměřice Eva Hejnová 412 57 Tylova 16

Louny Miloslava Vlasáková 440 01 Pražská 105

Most Věra Nešporová 434 01 J. Seiferta bl. 58

Teplice Hana Rabanová 415 01 Wolkerova 2

Ústí n.L. Nevena Černožorská 400 01 Thomayerova 2

-východní Čechy

Havl. Brod Jana Žežulková 580 01 Horní 2002

Chrudim Anna Altrichterová 537 01 Městský park 828

Jičín	Jaroslava Hlavatá	506 01	Revoluční 1077
Náchod	Anna Bahníková	547 01	Pražská 983
Pardubice	<i>detaš. prac.</i>	530 02	Pernerova 443
Rychnov n.K.	Olga Rohrová	516 01	Panská 79
Svitavy	Marie Veisová	568 02	Nerudova 20
Trutnov - Semily			
	Ing. Ivo Trpkovič	541 02	Spojenecká 47/32
Ústí n.O.	Hana Lehnfeldová	562 01	Lukesova 312

jižní Morava

Blansko	Olga Pantůčková	678 01	Sadová 2
Brno město	Ivana Gránová	602 00	Štefánikova 1
Brno venkov	Ludmila Mládková	602 00	Štefánikova 1
Břeclav	Danuše Konečná	690 89	Nár. hrdinů 29
Hodonín	Anna Kozányová	695 11	Dukel. hrdinů 6
Jihlava	Jiřina Prokopová	586 01	Havlíčkova 44
Kroměříž	Zdeněk Janiš	767 01	Nitranská 4092
Prostějov	Jarmila Černochová	797 24	Miličova 3
Třebíč + Žďár n.S.			
	Ladislav Dvořák	674 01	Jihlavská brána 10
Uher. Hradiště	Jarmila Vavřiníková	686 56	Palackého nám. 293
Vyškov	-Drah. Bartoníková	682 01	Kostelní 2
Zlín	Alice Vyoralová	760 01	Potoky 3314
Znojmo	Jana Šerhánková	669 34	Rooseveltova 1

severní Morava

Bruntál	Mária Vlková	792 11	Sladovnická 13
Frydek -Místek		738 02	Tržní 21
	Marie Machová		
Karviná	Jindřiška Kováčová	734 01	V aleji 648
Nový Jičín	Hana Šiblová	741 01	Sokolovská 9
Olomouc	Marie Kubáčová	770 95	Sokolská 32
Opava	Jana Peterková	746 01	Zámecký okruh 2
Ostrava	Lydie Poledníková	730 05	Červ. kříže 4
Přerov	Alena Stárková	750 00	U Bečvy 1
Šumperk	Pavel Pelikán	787 01	Lidická 72
Vsetín	Blažena Čunková	755 01	ul.4. května 232

Český červený kříž – kolektivní členové ČČK

- Vodní záchranná služba
- Horská služba
- Svaz záchranných brigád kynologů ČR
- Skalní záchranná služba chráněné krajinné oblasti Broumovsko

ČČK je podle platných norem NATO i EU jednou z vybraných organizací důležitých pro obranu státu a při přípravě k obraně, je zahrnut do struktury krizového řízení všech států NATO i EU.

Bylo rozhodnuto vybudovat Pomocnou záchrannou službu ČČK, která se bude schopna včlenit do nadřazeného záchranného systému ČR. Prvky Pomocné záchranné služby ČČK budou používány při haváriích a katastrofách jako **jednotky poskytování první předlékařské pomoci, třídění a transportu poraněných, péči o poraněné ve shromaždištích poraněných hlavně ve druhém sledu.**

Struktura ČČK

Organizace pomocného záchranného podsystemu

Pomocný záchranný podsystem zahrnuje:

- krizový štáb OS ČČK
- záchrannou jednotku
- pomocné záchranné týmy
- sklad

Výkonným prvkem na každém okrese je záchranná jednotka dobrovolníků, jejíž organizace je:

- 4 zdravotnická družstva ve složení 1 + 4 (dobrovolníci lékaři, medici, zdravotničtí instruktoři ČČK s dobrými znalostmi předlékařské pomoci)
- 1 technické družstvo ve složení 1 + 8
- velení jednotky.

Záchranná jednotka by měla mít 33 lidí. Úkolem záchranných jednotek je v případě havárie vytvořit druhý sled, který může pomoci zdravotnické správě (havarijními zdravotnickému systému) nebo IZS anebo obsadit vytvářená shromaždiště raněných, pomoci při předlékařské první pomoci, třídění, transportu, dozoru u raněných apod.

Nabídka:

1. Pátrací služba ČČK

Jednou z činností, jejíž prostřednictvím přicházejí občané do kontaktu s ČČK, je tzv. pátrací činnost, kterou provádí Odbor pátrací služby Úřadu ČČK. Legální oprávnění této činnosti zaměřené na ochranu a pomoc osobám postiženým ozbrojenými konflikty, je zakotveno v 36 člancích Ženevských konvencí a v Dodatkových protokolech z r. 1977. Pátrací činnost velice úzce souvisí se vznikem hnutí ČČK spojeného s myšlenkou odstranění nebo zmírnění fyzického utrpení. Pátrací služba rozvíjí tuto původní myšlenku s cílem odstranit psychické strádání lidí, kteří v důsledku válečných událostí nebo za jiných vážných okolností ztratili spojení se svými nejbližšími.

Provádí především tyto činnosti:

- pátrání po osobách, se kterými bylo přerušeno spojení v důsledku válečných událostí, vnitřních konfliktů nebo přírodní katastrofy,
- pátrání po místě pobytu blízkých příbuzných, s nimiž byl přerušen kontakt ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů,

- zprostředkování korespondence mezi členy rozdělených rodin v případě, že v oblasti konfliktu nefungují běžné komunikační prostředky,
- získání potvrzení o době zajetí a pobytu v koncentračních táborech a na nucených pracích potřebné k uplatnění různých nároků,
- pátrání po hrobech vojáků padlých ve válečných konfliktech.

2. Poskytování pomoci

Úřad ČČK je zapojen do řešení 3 hlavních úkolů:

- zabezpečení humanitární pomoci,
- přijetí uprchlíků a pomoc v uprchlických táborech,
- vytváření dobrovolných záchranných skupin a jejich zařazování podle požadavků.

3. Práce s uprchlíky

ČČK dle požadavků vlády může:

- zřizovat a obsluhovat stálé nebo dočasné sběrné tábory,
- zřizovat a obsluhovat stálé nebo dočasné uprchlické tábory,
- zabezpečovat sociální, zdravotnickou a jinou pomoc sami nebo ve spolupráci s dalšími organizacemi,
- poskytovat specifickou ochranu táborů ochranným znakem ČK,
- poskytnou vlastní i mezinárodní vyhledávací službu ČK (spojení rozdělených rodin, výměnu rodinných informací, vyhledávání pohřešovaných apod.).

4. působnost - celorepubliková, příp. mezinárodní

6) E k u m e n i c k á r a d a c í r k v í (ERC) v České republice

sídlo: Ekumenická rada církví v České republice
Donská 370/5
101 00 Praha 10

kontaktní osoba: Růžena Černá mob.:607/645925

Komise pro nepředvídané události
kontaktní osoba : Vítězslav Vurst tel.: 602/769002

ERC sdružuje 11 členských církví, 2 církve s přidruženým členstvím a 5 pozorovatelů. Není nadřazeným orgánem těchto církví, může však koordinovat některé jejich činnosti, svolávat představitele církví k poradám, informovat je o důležitých událostech.

Má stálou pracovní komisi pro uprchlíky.
Při vzniku krizových situací vytváří speciální komise např. povodňovou komisi.

Nabídka:

V případě nepředvídaných událostí se Ekumenická rada církví může

- spojit s vedením jednotlivých církví, případně sborů a farností v určité oblasti, vyzvat je ke konkrétní pomoci (poskytnutí materiální pomoci, potravin, přístřeší osobám postiženým katastrofou nebo záchranářům), propojit činnost církví v oblasti
- požádat o otevření církevních budov jako míst odpočinku
- organizovat sbírky materiální a finanční
- požádat o pomoc mezinárodní ekumenické organizace
- kontaktovat kazatele a laiky, kteří jsou připraveni poskytnout duchovní pomoc
- vyzvat členy církví k poskytnutí osobní pomoci (odvoz osobním autem, pomoc rodinám s dětmi, příprava jídel, následná péče).

Členské církve:

Apoštolská církev
Bratrská jednota baptistů
Církev bratrská
Církev československá husitská
Českobratrská církev evangelická
Evangelická církev metodistická
Jednota bratrská
Pravoslavná církev
Starokatolická církev
Slezská církev evangelická a.v.
Evangelická církev augsburského vyznání

Přidružené církve:

Armáda spásy
Česká biskupská konference

Pozorovatelé:

Církev adventistů sedmého dne , Česká biblická společnost, Ekumenická akademie, Federace židovských obcí.

7) S l e z s k á d i a k o n i e

sídlo: Slezská diakonie

Na nivách 7

737 01 Český Těšín

kontaktní osoby: Ing. Bronislav Stebel

Slezská diakonie je sociálně-charitativní organizace působící v rámci církve v regionu Slezska.

Nabídka:**1. koordinace a poskytování humanitární pomoci**

- spolupráce se složkami IZS
- získávání a rozvoz potravin, vody, šatstva
- organizování dobrovolníků
- vytvoření databáze náhradního ubytování
- případně zajišťování další materiální a odborné pomoci (včetně psychologické)

2. působnost - Slezský region

8) Regionální institut ambulantních psychosociálních služeb - R I A P S

Při záchranné službě hl. města Prahy

sídlo: RIAPS
Chelčického 39
130 00 Praha 3

kontaktní osoby:

<i>místo</i>	<i>jméno</i>	<i>pracoviště</i>	<i>spojení</i>
--------------	--------------	-------------------	----------------

kontaktní telefon:

	operační středisko	155
--	--------------------	------------

Praha	MUDr. Jan Lorenc	
	non-stop	linka důvěry RIAPSu
	non-stop	lůžkové oddělení

MUDr. Magdalena Richterová zást. ved.

Krizové centrum RIAPS je řádnou součástí Záchrané služby hlavního města a součástí Jednotného bezpečnostního systému Prahy.

V případě neštěstí jsou pracovníci organizace aktivizováni postupem uvedeným v traumatologickém plánu záchranné služby s **cílem poskytovat psychiatricko-psychologickou podporu záchranné akce včetně další indikované péče o neštěstím postižené osoby.**

Nabídka:

1. výjezdový tým

- v místě zásahu psychologická práce s postiženými osobami
- v místě zásahu psychologická práce s osobami s nepřímými účastníky neštěstí
- podpora kázně občanů a zabezpečení prostoru pro odbornou záchrannářskou práci

2. lůžkové oddělení

- kapacita 8 lůžek

3. Linka důvěry

- odborná psychologická a psychiatrická péče o přímé a nepřímé účastníky neštěstí
- práce s veřejností
- následná péče o záchranáře

4. působnost - území hlavního města

9) Česká asociace pracovníků linek důvěry ČAPLD

sídlo: ČAPLD - RIAPS
Svatoslavova 28
Praha 4

kontaktní osoba: Dr. Bohumila Baštecká

Dr. Daniela Vodáčková

předsedkyně ČAPLD - PhDr. Daniela Knoppová

Česká asociace pracovníků linek důvěry je odbornou a stavovskou organizací, která dohlíží na kvalitu služeb telefonické krizové intervence v ČR. V organizaci je sdruženo 55 linek důvěry.

Nabídka:

1. psychologická a psychosociální pomoc, informace z oblasti krizové intervence a krizového managementu

2. působnost - celorepubliková,
- síť regionálních pracovišť (*uveden výběr linek s non-stop provozem*)

<i>název</i>	<i>adresa</i>	<i>spojení non-stop</i>
Linka důvěry RIAPS	Praha 3, Chelčického 39	
Linka důvěry (PK)	Praha 2, Ke Karlovu 11	
Centrum krizové intervence	Praha 8, Ústavní 91	
Linka bezpečí	800 1 55555	
Dětské krizové centrum	Praha 4, Na lánech 1250	
Senior telefon	Praha 1, K. Světlé 4	
Linka důvěry Č.Budějovice	Č. Budějovice, Nádražní 47	800 131 313
Linka důvěry Kladno	Kladno, Kročehlavská 49	
Linka důvěry Liberec	Liberec, Liliová 5	
Linka důvěry Ml. Boleslav	Ml. Boleslav, Žižkova 1057	
Linka důvěry Plzeň	Plzeň, Zábělská 43	

Linka důvěry Ústí n/L	Ústí n/L, Masarykova 153
Linka důvěry Ústí n/O	Královéhradecká 513
Linka důvěry Brno (PK)	Brno, Jihlavská 20
Linka důvěry Havířov	Havířov, Mánesova 1103
Linka důvěry Karviná	K-Fryštát, Na Bělidle 815
Linka důvěry Kroměříž	Kroměříž, Purkyňova 702
Linka důvěry mládeže Olomouc	Olomouc, Na vozovce 26
Linka pomoci-povodeň Opava	800 12 06 12
Linka důvěry Vsetín	Vsetín- Hrbová
Linka SOS Zlín	Zlín, Česká 4789

10) Občanské sdružení **N a d ě j e**

sídlo: Varšavská 37
120 00 Praha 2
e-mail : nadeje.vm@worldonline.cz

kontaktní osoby: Ilja Hradecký - ústřední ředitel
Tomáš Rejman
Nám. Naděje 731/IV
566 01 Vysoké Mýto

Naděje je občanské sdružení s misijním a charitativním charakterem činnosti.

Cílem je poskytování služeb lidem v nouzi na základě křesťanských principů. Činnost je zaměřena mj. na oblast zdravotní a duchovní péče, osvětu a poradenství.

Nabídka:

1. potravinová pomoc z potravinových bank
2. ubytování a nouzové ubytování (pro jednotlivce až desítky osob v závislosti na momentální obsazenosti středisek v jednotlivých oblastech)
3. psychologická a poradenská služba (i mobilní)
4. působnost - celostátní

11) Občanské sdružení DIAKONIE

sídlo: Svornosti 1022
542 32 Úpice

kontaktní osoby:

<i>jméno</i>	<i>adresa</i>	<i>telefon</i>	<i>fax</i>
Marie Šiková předseda obč.sdružení	Husova 644, Úpice		
PhDr. V. Králík ředitel OS	Křiničská 210, Broumov		
Miroslav Blecha manažer	Dürerova 17, Praha 10		

Nabídka:

1. celorepubliková banka šatstva, oděvů, obuvi, nábytku a potřeb pro domácnost
2. působnost - celé území ČR

12) Diakonie Českobratrské církve evangelické

sídlo: Belgická 374/22
120 00 Praha 2

kontaktní osoby:

Mgr. Pavel Vychopeň ředitel	Dominik Žbánek náměstek ředitele
--------------------------------	-------------------------------------

Diakonie Českobratrské církve evangelické se zaměřuje na křesťanskou službu a péči o osoby s kombinovanými vadami, provozuje domovy odpočinku ve stáří, linku důvěry aj.

Nabídka:

1. ubytování postižených osob ve volných lůžkových kapacitách středisek
2. stravování ubytovaných
3. duchovní péče, krizová intervence
4. zprostředkování financování vytypovaného projektu pomoci.
Dále viz.: www.sshr.cz

Příloha 2 - Humanitární pomoc do zahraničí

pplk. Ing. Luděk Prudil,

Humanitární pomoc, jako výraz solidarity s postiženými, je součástí úsilí mezinárodního společenství o řešení kritických situací a problémů tam, kde jejich řešení přesahuje možnosti postižených zemí. V řadě případů je humanitární pomoc předstupněm dalších, systematictější zaměřených forem pomoci, předjímajících další rozvojové záměry.

Ministerstvo zahraničních věcí (MZV) a Ministerstvo vnitra (MV) České republiky, v souladu s jejich kompetencemi v oblasti humanitární pomoci, zpracovaly a předložily podle schváleného plánu práce v prvním pololetí roku 2001 Bezpečnostní radě státu následující materiál o postupu při zapojování do záchranných operací a poskytování humanitární pomoci ČR do zahraničí. Materiál vychází ze zkušeností získaných v minulých letech, zohledňuje nové předpisy, které vstoupily v platnost od 1. 1. 2001, a přispívá k dalšímu zefektivnění humanitární pomoci jak po stránce praktické (principy, koordinace, rychlost, forma a charakter), tak po stránce diplomatické (výběr teritorií, načasování pomoci, atd.). Pod mezinárodně používaným pojmem humanitární pomoc chápeme, v souladu s právním řádem ČR, i zapojení do mezinárodních záchranných operací.

Poskytováním humanitární pomoci se zabývají četné mezivládní a nevládní organizace. Řada mezinárodních organizací za tímto účelem ustavila své specializované orgány. V systému OSN příslušné aktivity řídí a koordinuje Úřad OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí (OCHA), důležitou roli sehrává Světová zdravotnická organizace (WHO), Úřad vysokého komisaře pro uprchlíky (UNHCR), Světový potravinový program (WFP) a další. OCHA vypracoval koordinační mechanismus pro aktivity jednotlivých zemí v případě naléhavých humanitárních situací. Vlastní mechanismy pro poskytování humanitární pomoci má také Evropská unie - Úřad pro humanitární pomoc (ECHO) a NATO - Euroatlantické středisko pro koordinaci reakcí při katastrofách (EADRCC).

Humanitární pomoc do zahraničí

Humanitární pomoc do zahraničí je nedílnou součástí zahraniční politiky České republiky, která ji poskytuje podle naléhavosti situace a potřeb postiženého státu, podle možností ekonomiky, disponibilních zdrojů státního rozpočtu, v souladu se zásadami a rezolucemi mezinárodního společenství (Organizace spojených národů, Mezinárodního výboru Červeného kříže a Červeného půlměsíce, atd.) a s vlastními prioritami

a zájmy. Poskytování humanitární pomoci ČR se uskutečňuje na bilaterální úrovni buď přímo postiženému státu nebo prostřednictvím mezinárodních vládních i nevládních mechanismů konkrétním skupinám obyvatel. Mnohostrannou humanitární pomoc poskytuje ČR prostřednictvím mezinárodních humanitárních organizací.

MZV ČR při rozhodování o realizaci humanitární pomoci vždy komunikuje s českými zastupitelskými úřady v postiženém teritoriu nebo pro něj příslušnými, a kde je to možné, využívá jich při přípravě, koordinaci a realizaci pomoci.

Právní úprava a institucionální zajištění

Pravomoci MV ČR a MZV ČR při poskytování humanitární pomoci v zahraničí vyplývají ze zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů (zákon o IZS), podle kterého:

- MV ČR plní úkoly v oblasti zapojení ČR do mezinárodních záchranných operací při mimořádných událostech v zahraničí a poskytování humanitární pomoci do zahraničí v součinnosti s MZV ČR (§ 7 odst. 1 písm. b),
- MV ČR rozhoduje v dohodě s MZV ČR o humanitární pomoci poskytované státem do zahraničí a zapojování do mezinárodních záchranných operací (§ 7 odst. 2 písm. i).

Podle dřívější praxe ministr zahraničních věcí v návaznosti na usnesení vlády ČR č. 153/1995, ve znění usnesení vlády č. 342/1996, rozhodoval o poskytnutí humanitární pomoci do výše 5 mil. Kč na základě konkrétní situace v postižené oblasti. Podle nového zákona o IZS tak rozhoduje v dohodě s MV ČR. V případech, které svým rozsahem vyžadují poskytnutí pomoci ve větším rozsahu či které vyžadují spolupráci více ministerstev, učiní rozhodnutí vláda ČR nebo je aktivován štáb MV ČR, kam má ministr vnitra právo vyžadovat účast zástupců jiných ministerstev a ústředních orgánů, popřípadě jiných odborníků.

Poskytování humanitární pomoci ČR do zahraničí se dále opírá o

- Usnesení vlády ČR č. 153/1995 - Zásady pro poskytování zahraniční pomoci a jeho změny usnesením vlády ČR č. 342/1996
- Usnesení vlády ČR č. 381/1999 k&n

bsp;výběru a pořízení humanitární pomoci vlády do zahraničí

- Zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, zejména novelizaci zákonem č. 28/2000 Sb.
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zejména zákona č. 237/2000 Sb.
- Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů.
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).
- Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR.
- Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání.
- Ústavní zákon č. 300/2000 Sb., který upravuje rozhodování o vyslání ozbrojených sil ČR do mírových operací a jejich účast na záchranných pracích v zahraničí při živelních pohromách, průmyslových nebo ekologických haváriích.
- Nařízení vlády ČR č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníky osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva.
- Mezinárodní smlouvy sjednané s Polskem, Německem, Slovenskem, Rakouskem a Maďarskem o pomoci a spolupráci při katastrofách a velkých haváriích.

Zásady a formy pomoci ČR

a) zásady poskytování pomoci

Základním hlediskem je celková efektivita a přínos poskytnuté pomoci, t.j. její potřebnost, rychlost, vhodný obsah v závislosti na potřebách postižené země, efektivita využití dostupných národních či mezinárodních zdrojů, přiměřenost disponibilních finančních a technických prostředků a personálních kapacit, teritoriálně politická kritéria (vyváženost, diplomatické souvislosti), využití mezinárodní koordinace pomoci a spolupráce s českými i mezinárodními nevládními organizacemi.

V tomto kontextu by pomoc české vlády měla zejména respektovat dva základní principy:

- rozhodujícím hlediskem pro poskytnutí pomoci Českou republikou musí být potřeby postižené země, vyjádřené oficiální žádostí příslušné vlády. Nabídka českých vládních či nevládních organizací, skupin nebo jednotlivců je druhořadá,

- při rozhodování o tom, zda a jakou formou pomoc poskytnout, je nutné mít na zřeteli přiměřenost pomoci nejen potřebám postižené země, ale také ke skutečné výši rozpočtových prostředků na české straně pro takové účely vyčleněné s ohledem na jejich nejefektivnější využití a konkrétní přínos,

Teritoriální hledisko při poskytování pomoci do zahraničí je třeba posuzovat ve spojení s dalšími zahraničně politickými aspekty bilaterální či multilaterální povahy. Dalším aspektem vládní pomoci je také snaha o zvýšení prestiže a mezinárodního kreditu České republiky v zahraničí. Svou primární užitečností plní humanitární pomoc i významnou funkci i jako nástroj zahraniční politiky české vlády.

Znamená to, že poskytování pomoci v naléhavých případech by nemělo být automatické, ale mělo by především vycházet z objektivního vyhodnocení situace, finančních a technických možností na české straně, z diplomatických priorit a z případných komparativních výhod české nabídky v dané situaci a teritoriu. V některých situacích proto pomoc nebude poskytnuta vůbec (postižená země má dostatečné vlastní kapacity) nebo může mít pouze symbolický charakter, což má svůj diplomatický význam (vyjádření soustrasti, nabídka), v jiných případech bude nabídnuta pomoc pouze finanční. Z rozpočtových důvodů není v moci ČR pomáhat ve všech krizových situacích ve světě a po pravdě řečeno to ani světové společenství neočekává. Zároveň je běžnou praxí, že finanční pomoc do výše 1 mil. Kč. vyspělé země formálně nabízejí pouze prostřednictvím svých ZÚ, nikoli jako "vládní" pomoc.

b) formy pomoci poskytované do zahraničí

Charakter, rozsah a teritoriální vzdálenost jsou určující pro zvolenou formu případné pomoci do zahraničí:

- pomoc záchranná: zapojování do mezinárodních záchranných operací anebo vyslání samostatného záchranného týmu ČR, složením a technickým vybavením odpovídajícím charakteru mimořádné události;
- materiální pomoc: poskytnutí materiálního daru, který je v postižené oblasti potřebný podle vlastních analýz a okolností nebo který je výslovně vyžádán přijímající stranou;
- finanční pomoc: poskytnutí finančních prostředků českým nebo mezinárodním organizacím nebo přímo příslušným orgánům postižené země na základě doporučení ZÚ ČR nebo konzultace s českými a mezinárodními humanitárními organizacemi s cílem

zajistit jejich nejvyšší možnou efektivitu a minimalizovat riziko jejich zneužití;

- poradenská pomoc: vyslání specialistů a odborníků nebo poskytnutí potřebných informací směřujících k zamezení ztrát na lidských životech nebo k omezení materiálních škod;
- kombinovaná pomoc: kombinuje předcházející čtyři formy pomoci.

Poskytování pomoci do zahraničí je limitováno vyčleněným objemem finančních prostředků a kapacitou přepravních prostředků, zejména letadel. Účinek rychlé pomoci do zahraničí se zvýší využitím některých složek IZS. Použití složek IZS pro pomoc do zahraničí řídí MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.

Za zvláštní druh humanitární pomoci lze považovat příjem uprchlíků na území ČR. Zmíněná problematika je v kompetenci MV ČR a tento materiál se jí dále nezabývá.

c) časové hledisko a trvání pomoci

Česká republika respektuje mezinárodně uznávanou zásadu "kontinuity pomoci", jež představuje provázaný a harmonizovaný sled akcí, postupujících od neodkladné, okamžité pomoci v krizové situaci bezprostředního ohrožení, přes pomoc při obnově až po rozvojovou pomoc. Neexistuje všeobecná shoda o kriteriích pro odlišení a definování jednotlivých etap (fází) pomoci, nicméně z časového hlediska rozlišujeme:

- pomoc neodkladnou - k záchraně životů a ochraně zdraví osob před následky mimořádné události, poskytnutou v průběhu několika hodin podle možností a schopností poskytovatele a na dobu několika dnů, maximálně týdnů;
- pomoc při obnově - při obnově základních podmínek života, hygieny, bydlení, poskytování stravy apod. v časovém horizontu několika týdnů až měsíců, v nejchudších oblastech světa může trvat i několik let;
- pomoc rozvojovou - touto formou se předkládaný materiál nezabývá, protože se jedná o pomoc specifickou nad rámec zákona č. 239/2000 Sb., o IZS.

Dále viz.: www.mvcr.cz

Příloha 3 - Domácí lékárnička

V každé domácnosti by se měla nacházet lékárnička.

Co by měla obsahovat :

- Obinadla - v různých šířkách pro upevnění obkladů
- Obvazový mul - buď jako jednotlivé čtverečky nebo ve formě navinutých válečků
- Obklady na rány - s povlakem, aby neulpěly na ráně
- Obvaz hotový sterilní - sterilní polštářek, který patří na ránu je připevněn na obinadlo
- Tyčinky s vatou - k očištění okolí rány
- Dezinfekční prostředek na rány - nejlépe sprej, určen k desinfekci ran
- Elastické obinadlo - po navinutí se konce upevní přiloženými svorkami
- Trojcípý šátek - nezbytný při ošetření mnoha zranění
- Náplast - upevnění obinadel atd.
- Náplast s polštářkem - krytí ran, všestranné využití
- Vata - k čištění kůže, polstrování obvazů a dlah, nikdy nepokládat přímo na ránu
- Nůžky a pinzeta - stříhání obvazů, náplastí...
- Resuscitační rouška - brání přenosu infekce při resuscitaci
- Latexové rukavice - používají se při ošetřování krvácejících poranění
- Teploměr lékařský v pouzdře
- Příručka „První pomoc“

Léčiva

* Acylpyrin tabl. 10	- 2 balení
* Carbosorb tab.	- 1 balení
* Gastrogel tabl. nebo jiné volně dostupné antacidum	- 1 balení
* Ophtal	- 1 ks
* Ataralgin tabl. nebo jiné volně dostupné analgetikum	- 1 balení
* Septonex nebo jiný vhodný dezinfekční přípravek	- 1 ks
* Traumacel zásyp	- 1 ks

Dále viz.: www.mzcr.cz

Příloha 4 - Správa státních hmotných rezerv - metodika regulace potravin

„V Z O R“

Č.j.: V dne

Výtisk č.
Počet listů:

REGULAČNÍ OPATŘENÍ

Dne bylo pod č.j.: vydáno rozhodnutí hejtmána kraje o vyhlášení stavu nebezpečí pro území
V souvislosti s tímto vyhlášeným krizovým stavem, jakož i v souladu s ustanovením § 21 odst. 2) zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o hospodářských opatřeních“)

1. zavádím regulaci prodávaného zboží v obchodní síti a stanovuji:

- a)
(popis způsobu, jakým bude regulováno množství zboží prodávané spotřebiteli)
- b)
(popis maximálního množství zboží, na něž vznikne spotřebiteli nárok)
- c)
(popis okruhu spotřebitelů, kterým budou vybrané položky zboží dodány přednostně)

2. vyhláшуji regulační opatření, kterými se mění způsob řízení a organizace dopravy,

a to do
(doba, na kterou jsou regulační opatření vyhlášena)

Dle ustanovení § 20 zákona o hospodářských opatřeních slouží regulační opatření ke snížení spotřeby nedostatkových surovin, výrobků a energií nebo usměrnění spotřeby v souladu s krizovými plány v případech, kdy krizová situace nabývá takového rozsahu, že běžné ekonomické nástroje nejsou při zajišťování nezbytných dodávek dostatečně účinné. Regulační opatření mohou být přijata jen v případě, že účinku s nimi spojeného nelze dosáhnout jinak.

Poučení:

Podle ustanovení § 25 odst.4) zákona o hospodářských opatřeních uloží krajský úřad za každý případ nesplnění regulačních opatření vyhlášených v jeho správním obvodu právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě pokutu až do výše 5 000 000 Kč. Fyzické osobě pokutu až do výše 20 000 Kč. Zavedení výše uvedených regulačních opatření nabývá účinnosti vyhlášením.

(podpis hejtmána kraje)

Rozdělovník:

Výtisk č. 1 - Úřední deska KÚ a dotčené obce
Výtisk č. 2 - pro spis Rozdělovník vytisknout jen u výtisku pro spis

VZOR PŘÍDĚLOVÉHO LÍSTKU

I.	IV.	Série: Číslo:								X.	VII.		
		<u>ČESKÁ REPUBLIKA</u>											
		Přídělový lístek											
II.	V.	Jméno a příjmení:										XI.	VIII.
III.	VI.	Rodné číslo: /					XII.	IX.
		Bydliště: Razítko a podpis:											
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
V	T	S	P	M	K	J	H	E	C	B	A	A	
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
V	T	S	P	M	K	J	H	E	C	B	A	A	
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
V	T	S	P	M	K	J	H	E	C	B	A	A	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
V	T	S	P	M	K	J	H	E	C	B	A	A	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
V	T	S	P	M	K	J	H	E	C	B	A	A	

Lístková hodnota regulovaného zboží

pro období od 1. 20... do 31. 20..

Na jednotlivé ústřížky přidělového lístku je možné odebrat tato množství regulovaného zboží:

1. Maso a masné výrobky

- a) děti do 6 let
200 g na každý ústřížek A1 až A5;
- b) děti od 6 do 15 let
200 g na každý ústřížek B1 až B5 a C1 až C5;
- c) osoby starší 15 let
200 g na každý ústřížek B1 až B5 a C1 až C5.

2. Mléko

- a) děti do 6 let
3 l na každý ústřížek E1 až E5 a H1 až H3;
- b) děti od 6 do 15 let
2 l na každý ústřížek J1 až J4;
- c) osoby starší 15 let
2 l na každý ústřížek J1 až J4;

3. Cukr

- a) děti do 6 let
500 g na každý ústřížek I. až IV.
- b) děti od 6 do 15 let
500 g na každý ústřížek I. až IV.
- c) osoby starší 15 let
500 g na každý ústřížek I. až IV.

4. Jedlé tuky

- a) děti do 6 let
50 g na každý ústřížek V. až VIII.
- b) děti od 6 do 15 let
250 g na každý ústřížek IX. až XII.
- c) osoby starší 15 let
250 g na každý ústřížek IX. až XII.

5. Chléb

- a) děti do 6 let
1000 g na každý ústřížek K1 až K4 chleba nebo mouky,
250 g na každý ústřížek P1 až P2 chleba,
100 g na ústřížek P5 chleba nebo pečiva,
40 g na každý ústřížek S1 až S5, T1 až T5 a V1 až V5 chleba nebo pečiva;
- b) děti od 6 do 15 let
1000 g na každý ústřížek K1 až K4 chleba nebo mouky a M1 až M3 chleba,
250 g na každý ústřížek P1 až P4 chleba,
40 g na každý ústřížek S1 až S5, T1 až T5 a V1 až V5 chleba nebo pečiva;
- c) osoby starší 15 let
1000 g na každý ústřížek K1 až K5 chleba nebo mouky a M1 až M5 chleba,
250 g na každý ústřížek P1 až P4 chleba,
40 g na každý ústřížek S1 až S5, T1 až T5 a V1 až V5 chleba nebo pečiva.

TÝDENNÍ DÁVKY REGULOVANÉHO ZBOŽÍ

pro období od do

Druh regulovaného zboží	Děti do 6 let	Děti do 15 let	Osoby starší 15 let
Maso a masné výrobky ¹⁾	250 gramů	500 gramů	500 gramů
Mléko ²⁾	6 litrů	2 litry	2 litry
Cukr	500 gramů	500 gramů	500 gramů
Jedlé tuky	125 gramů	250 gramů	250 gramů
Chléb	1300 gramů	2150 gramů	2900 gramů

¹⁾ Čerstvé uzeniny nepodléhají regulovanému prodeji zboží.

²⁾ Ostatní mléčné výrobky nepodléhají regulovanému prodeji zboží.

SEZNAM ZBOŽÍ, U NĚHOŽ MŮŽE BÝT STANOVENONEPŘEKROČITELNÉ MNOŽSTVÍ PŘI JEDNOM NÁKUPU JEDNOMU NAKUPUJÍCÍMU

Druh zboží	Nepřekročitelné množství	Druh zboží	Nepřekročitelné množství
maso a masné výrobky	1 kg	těstoviny	0,5 kg
Vejsce	10 kusů	cukr	1 kg
Máslo	0,25 kg	kakaový prášek	1 balení
jedlé rostlinné tuky	0,25 kg	čaj	1 balení
jedlé rostlinné oleje	1 litr	káva	1 balení
vepřové sádlo	0,25 kg	koření	1 balení
pšeničné mouky a krupičky	2 kg	sůl	1 kg
Rýže	0,5 kg	balená pitná voda	2 litry
Luštěniny	0,5 kg	prací prostředky	1 balení (max. 10 kg)

Orgány samosprávy jsou oprávněny podle místních podmínek stanovit ještě další druhy zboží, u nichž bude omezeno množství při nákupu a nižší množství pro prodej jednomu nakupujícímu, než je uvedeno v seznamu.

Dále viz.: www.sshr.cz